

Bestemmelser

Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet - 2016

For tildelinger i 2017

DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

Bestemmelser

Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet - 2016

For tildelinger i 2017

1.	INNLEDNING.....	7
1.1	Bakgrunn	7
1.2	Lovhjemmel og forskrift.....	7
1.3	Generell informasjon og søknadsprosedyre	9
1.3.1	Frister.....	10
2.	BESTEMMELSER FOR ORDINÆRE ANLEGG	11
2.1	Definisjon.....	11
2.1.1	Tilskuddsberettiget	11
2.1.2	Ikke tilskuddsberettiget.....	11
2.2	Krav til søknaden	12
2.2.1	Krav til søker	12
2.2.2	Krav til universell utforming.....	13
2.2.3	Kostnadskreven anlegg	13
2.2.4	Kommunal garanti	13
2.2.5	Krav om eiendomsrett eller feste-/leierett til grunn.....	14
2.2.6	Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for idrettsanlegg.....	14
2.2.7	Kommunal plan	14
2.2.8	Obligatoriske vedlegg og krav til de enkelte vedlegg	15
2.2.9	Krav ved fornyet eller gjentatt søknad.....	16
2.3	Krav til driften av og disposisjon over anlegget.....	17
2.3.1	Åpent for allmenn idrettslig virksomhet	17
2.3.2	Vedlikehold og oppgradering av anlegget	17
2.3.3	Disposisjoner over spillemiddelfinansiert idrettsanlegg som krever skriftlig forhåndssamtykke fra departementet	17
2.3.4	Drift og bruk av spillemiddelfinansiert idrettsanlegg	18
2.3.5	Mislighold og misligholdsbeføyelser	19
2.3.6	Tilbakebetaling av tildelte midler.....	19
2.4	Tilskudd til rehabilitering av anlegg	20
2.4.1	Generelt	20
2.4.2	Definisjon.....	20
2.4.3	Generelle bestemmelser	20
2.5	Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer	21
2.5.1	Generelt	21
2.5.2	Godkjenningsmyndighet.....	21
2.5.3	Kommunal behandling av idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning	22
2.5.4	Saksgang for søknader som skal behandles i departementet.....	22
2.5.5	Universell utforming.....	22
2.5.6	Generelle vedlegg	23
2.5.7	Innendørsanlegg	23
2.6	Tilskuddets størrelse	24
2.6.1	Tilskuddsbeløp.....	24
2.6.2	Særlige tilskuddssatser i enkelte kommuner	24

2.6.3	Særskilt tilskudd ved større interkommunale idrettsanlegg	25
2.6.4	Særskilte tilskuddsbeløp	26
2.6.5	Fastsatte søknadssummer for en del typer ordinære idrettsanlegg	28
3.	BESTEMMELSER FOR NÆRMILJØANLEGG.....	43
3.1	Definisjon.....	43
3.1.1	Tilskuddsberettiget	43
3.1.2	Ikke tilskuddsberettiget.....	44
3.2	Krav til anlegget.....	44
3.2.1	Krav til driften av anlegget.....	44
3.3	Krav til søknaden	45
3.3.1	Krav til søker	45
3.3.2	Krav om eiendomsrett eller feste-/leierett til grunn.....	45
3.3.3	Teknisk krav og godkjenning.....	46
3.3.4	Nærmiljøanlegg i kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet	46
3.4	Tilskuddsbeløp og beløpsgrense	46
3.4.1	Tilskudd til rehabilitering	47
4.	BESTEMMELSER FOR LØYPETILTAK I FJELLET OG OVERNATTINGSHYTTER	48
4.1	Alminnelige bestemmelser	48
4.2	Krav til søker	48
4.3	Krav om eiendomsrett eller feste-/leierett til grunn.....	48
4.4	Tilskuddsberettiget	49
4.5	Tilskuddsbeløp og beløpsgrense	50
4.6	Krav til søknad om spillemidler	50
4.7	Dugnad	51
4.8	Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet.....	51
4.9	Krav til driften av anlegget.....	51
4.10	Søknadsprosedyre	52
4.11	Utbetaling av tilskudd	52
5.	REGNSKAP OG KONTROLL.....	53
5.1	Regnskapsplikt.....	53
5.2	Krav til regnskapsfører	53
5.3	Krav om eget anleggsregnskap.....	53
5.4	Krav om regnskap som er sammenlignbart med godkjent kostnadsoverslag og finansieringsplan	53
5.5	Krav til dokumentasjon av utbetalinger og innbetalinger	54
5.6	Dugnad, gaver (utenom pengegaver) og rabatter – registrering i regnskapsskjemaet	54
5.7	Finansiering – registrering i regnskapsskjemaet.....	54
5.8	Innberetningsplikt, skattetrekk m.v.	54
5.9	Krav om godkjenning av anlegget etter ferdigstillelse	55

5.10	Utlevering av dokumentasjon til revisor	55
5.11	Krav til revisor	55
5.12	Krav til kontroll av regnskap	55
5.13	Revisorattestasjon	56
5.14	Utbetaling av tilskudd	56
5.15	Kontroll av regnskapene m.v.	56
6.	KOMMUNAL OG FYLKESKOMMUNAL SAKSBEHANDLING	57
6.1	Kommunal saksbehandling	57
6.1.1	Kommunal planlegging	57
6.1.2	Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer	57
6.1.3	Departementets register for idrettsanlegg og spillemiddelsøknader (www.idrettsanlegg.no)	58
6.1.4	Saksbehandling og prioritering	58
6.1.5	Søknadsgrupper	59
6.1.6	Oversendelse til fylkeskommunen	59
6.1.7	Utbetaling av midler	59
6.1.8	Attestasjon av ferdig anlegg	59
6.1.9	Revisjon	59
6.2	Fylkeskommunal saksbehandling	59
6.2.1	Saksbehandling av søknader og oversendelse av oversikter til departementet	59
6.2.2	Fastsetting av tildelinger til fylkeskommunen	60
6.2.3	Prioritering av søknader og fordeling av spillemidler	60
6.2.4	Overføring av tildelte beløp til fylkeskommunen	60
6.2.5	Utbetaling til den enkelte tilskuddsmottaker	60
6.2.6	Inndragning av tildelte spillemidler	61
6.2.7	Fylkeskommunens innsending av oversikt over tildelinger, utbetalinger og inntående spillemidler	61
6.2.8	Bruk av rentemidler og inndratte midler	62
6.2.9	Departementets register for idrettsanlegg og spillemiddelsøknader (www.idrettsanlegg.no)	62
7.	KLAGEADGANG	63
8.	KOMPENSASJON AV MERVERDIAVGIFT VED BYGGING AV IDRETTSANLEGG	63
9.	AKTUELL INFORMASJON	64
9.1	Spillemidler til utstyr	64
9.2	Lovgivning	64
9.3	Publikasjoner	65
9.4	Kontaktinformasjon	65
10.	AKTUELLE ADRESSER	66

Vedlegg

- Vedlegg 1: Rundskriv V-0994
- Vedlegg 2: Særlige tilskuddssatser i pressområder
- Vedlegg 3: Krav til vedtekter som skal forhåndsgodkjennes av Kulturdepartementet
- Vedlegg 4: Standardvedtekter – stiftelser
- Vedlegg 5: Standardvedtekter – aksjeselskap
- Vedlegg 6: Standardvedtekter – allmennaksjeselskap
- Vedlegg 7: Standardvedtekter – samvirkeforetak
- Vedlegg 8: Avtalepunkter – interkommunale idrettsanlegg
- Vedlegg 9: V-0914 B Sjekkliste vedrørende arkitektur og estetikk
- Vedlegg 10: V-0915 B Sjekkliste vedrørende miljøforhold
- Vedlegg 11: Krav til vedlegg for spesielle anlegg
- Vedlegg 12: Estetiske og miljømessige anbefalinger
- Vedlegg 13: Definisjoner av turveier/turløyper/turstier
- Vedlegg 14: Om anleggspolitisk program

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Statens overordnede mål kan sammenfattes i visjonen *idrett og fysisk aktivitet for alle*.

Idrett og fysisk aktivitet for alle innebærer at staten gjennom sin virkemiddelbruk skal legge til rette for at alle som ønsker det, skal ha mulighet til å delta i idrett eller drive egenorganisert fysisk aktivitet. Den viktigste forutsetningen for dette er satsing på anlegg for idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv.

Staten har som mål å bidra til bygging og rehabilitering av infrastruktur, slik at flest mulig kan drive idrett og fysisk aktivitet. Det offentlige har imidlertid ikke ansvar for å etablere anlegg for alle typer særvidretter og ferdighetsnivå i alle lokale sammenhenger. Det er viktig og nødvendig at det foretas behovsvurderinger på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. I den forbindelse er det viktig for staten å fremheve at de viktigste målgruppene for bruk av spillemidler til idrettsformål er **barn (6-12 år) og ungdom (13-19 år)**. I tillegg vil staten legge til rette for at **personer med nedsatt funksjonsevne** skal kunne delta i idrett og fysisk aktivitet ut fra sine ønsker og forutsetninger. Det er også et mål å legge til rette for at personer som i dag er **fysisk inaktive**, kommer i gang med aktivitet.

Spillemidler til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg skal bidra til en infrastruktur som gir befolkningen mulighet til å drive både egenorganisert aktivitet og aktivitet i regi av den frivillige medlemsbaserte idretten.

Anlegg i lokalmiljøet, som stimulerer og tilfredsstiller barns behov for fysisk aktivitet i organiserte eller egenorganiserte former, prioriteres særskilt. Når det gjelder ungdom, er det et mål å utvikle anlegg som tilfredsstiller ungdommens behov for utfordringer og variasjon. Ungdom må gis mulighet til å medvirke i utformingen av anlegg. Anleggene bør fungere som gode sosiale møteplasser i lokalsamfunnene.

Spillemidler til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet med stort brukspotensial, samt nærmiljøanlegg, er sentrale virkemidler for å innfri de statlige målene på anleggsfeltet.

1.2 Lovhjemmel og forskrift

Lov om pengespill

Spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet er hjemlet i lov om pengespill m.v. (pengespilloven) av 28. august 1992 nr. 103 med senere endringer, der det i § 10, andre ledd heter:

”Overskuddet fra spillevirksomheten i selskapet og datterselskap fordeles først med 6,4 % til helse- og rehabiliteringsformål. Deretter fordeles resterende overskudd med 64 % til idrettsformål, 18 % til kulturformål og 18 % til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. Midlene fordeles nærmere av Kongen.”

Om fordeling av overskuddet fra Norsk Tipping AS til idrettsformål

Med hjemmel i pengespilloven vedtok statsråd 11. desember 1992 følgende forskrift:

- § 1   Kongen foretar hvert år, etter innstilling fra Kulturdepartementet, fordelingen av idrettens andel av overskuddet i Norsk Tipping AS på hovedposter.
- § 2   Kulturdepartementet eller den departementet gir fullmakt foretar fordelingen innenfor rammen av de enkelte poster. Departementet fastsetter prosedyrer og detaljregler for fordelingen.
- § 3   Hovedretningslinjene for bruk av idrettens andel av overskuddet til Norsk Tipping AS er at:
- a) midlene i første rekke brukes til utbygging av idrettsanlegg
  - b) det ytes midler til Norges Idrettsforbunds administrasjon og viktige arbeidsoppgaver
  - c) det ytes midler til andre idrettsoppgaver og formål som departementet finner berettiget til stønad
- § 4   Forskriften trer i kraft 1. januar 1993.

Kulturdepartementets bestemmelser

Med hjemmel i kgl. res. av 3. april 1987 bemyndiget Kultur- og vitenskapsdepartementet (nå Kulturdepartementet, heretter benevnt departementet) fylkeskommunene til å foreta fordelingen av de spillemidler som hvert år stilles til disposisjon for bygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet (post 1.1 "Idrettsanlegg i kommunene" på hovedfordelingen av spillemidler til idrettsformål).

Formålet med bestemmelsene er å sikre at spillemidlene kommer idrettsanlegg og dermed idrettslige formål til gode.

Departementet har fastsatt særskilte krav til prosedyre og behandling av søknadene.

Mottaker av spillemidler forplikter seg til enhver tid å holde seg orientert om gjeldende bestemmelser.

1.3 Generell informasjon og søknadsprosedyre

Søknad må normalt fremmes senest i løpet av søknadsåret etter ferdigstillelse av anlegget.

Hvilke typer anlegg kan det søkes om tilskudd til?

Se informasjon i kap. 2, 3 og 4.

Hvem kan søke om spillemidler til anlegg?

For søknad om tilskudd til ordinære anlegg og nærmiljøanlegg, se pkt. 2.2.1. For søknad om tilskudd til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter, se pkt. 4.2.

Det er kun eieren av anlegget som kan søke om tilskudd fra spillemidlene. I helt spesielle tilfeller kan departementet, etter forutgående skriftlig søknad, gi dispensasjon fra dette kravet.

Krav som må være oppfylt ved søknad om spillemidler

- Søker må opprette kontakt med kommunen anlegget skal ligge i.
- Før det kan søkes om tilskudd til anlegg, må kommunen registrere anlegget i idrettsanleggsregisteret.
- Anlegget det søkes midler til må være del av en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet.
- Planene for anlegget det søkes om tilskudd til, må på forhånd være idrettsfunksjonelt godkjent av departementet eller den det bemyndiger (kommunen hvor anlegget skal ligge). Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning må foreligge før byggearbeidene igangsettes. Se pkt. 2.5.1 og 2.5.2 for nærmere informasjon.
- For søknader om tilskudd til bygging og rehabilitering av ordinære anlegg for idrett og fysisk aktivitet, gjelder bestemmelsene i kap. 2 samt 5-7. Tilsvarende gjelder for nærmiljøanlegg der ikke annet er bestemt, se nærmere kap. 3, og for løypetiltak i fjellet og overnattingshytter, se nærmere kap. 4.
- For søknader fra sammenslutninger hvis vedtekter skal søkes forhåndsgodkjent av departementet, er det et vilkår for godkjenning av søknaden om tilskudd at vedtektene er forhåndsgodkjent.

Slik søker man

Søknadsskjema finnes på www.idrettsanlegg.no under *Søknads- og regnskapsskjema*. Når søknaden er fullstendig utfylt inkludert aktuelle vedlegg, skal søknaden sendes inn til den kommunen som anlegget ligger i. Dette gjøres ved at den aktuelle kommunen fylles inn i selve søknadsskjemaet. Søknadsskjemaet sendes inn elektronisk.

Enkelte søknader om godkjenning og dispensasjon skal sendes til departementet. Se bestemmelsene i kap. 2, 3 og 4.

1.3.1 Frister

Følgende frister gjelder for alle anlegg for idrett og fysisk aktivitet:

Kunngjøring

Departementet kunngjør adgangen til å søke om tilskudd av spillemidlene til idrettsanlegg i kommunene innen **15. juni** hvert år. Det vises til vedlegg 1.

Søknadsfrist

Kommunen fastsetter søknadsfrist i egen kommune. Søker har ansvar for at disse fristene overholdes. For sent innkomne søknader godkjennes ikke.

For å være sikret søknadsbehandling i 2017, må følgende søknader om godkjenning eller dispensasjon sendes til departementet innen **15. november 2016**:

- søknad om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning for anleggstyper som skal forhåndsgodkjennes av departementet, jf. pkt. 2.5.2
- søknad om dispensasjon fra kravet om tinglyst feste-/leieavtale, jf. pkt. 2.2.5 og 3.4
- søknad om godkjenning av større interkommunale idrettsanlegg etter pkt. 2.6.3
- søknad om godkjenning av vedtekter etter pkt. 2.2.1

For søknader om dispensasjon som gjelder løypetiltak i fjellet og overnattingshytter, er søknadsfristen **15. oktober 2016**, jf. pkt. 4.3.

Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning må være gitt og datert senest

15. januar 2017. Dersom godkjenning er gjort senere, er søknaden ikke i formell orden ved behandling i søknadsperioden 2017.

Kommunens frist

Kommunen gjør sine prioriteringer og vedtak. Kommunens vedtak og søknader sendes fylkeskommunen innen **15. januar 2017**. For sent innkomne søknader godkjennes ikke.

Fylkeskommunens frist

Fylkeskommunen setter opp oversikter over de søknader som er kommet inn ved fristens utløp. Oversiktene sendes departementet innen **15. mars 2017**. Det skal settes opp egne lister for hver av kategoriene ordinære anlegg og nærmiljøanlegg.

Fordeling av spillemidler

Departementet fastsetter de beløp fylkeskommunene kan få til fordeling og gir melding til fylkeskommunene om beløpenes størrelse normalt innen **1. mai 2017**.

Fylkeskommunen fordeler det tildelte beløp og underretter søkerne om tilsagnet innen **1. juli 2017**. Fylkeskommunens saksframlegg og vedtak sendes departementet innen **15. juli 2017**.

Anlegget skal fortrinnsvis realiseres senest i tildelingsåret. Dersom tilskuddsmottakere ikke har anmodet om utbetaling av midler i løpet av ett år etter at tilskudd er tildelt, bør fylkeskommunen kreve en redegjørelse for status for prosjektet.

2. BESTEMMELSER FOR ORDINÆRE ANLEGG

2.1 Definisjon

Med ordinære anlegg menes anlegg for organisert idrett og fysisk aktivitet samt egenorganisert fysisk aktivitet.

2.1.1 Tilskuddsberettiget

Det kan søkes om tilskudd til bygging og/eller rehabilitering av idrettsanlegg som er åpne for allmenn idrettslig virksomhet (idrett og fysisk aktivitet for alle), og som ikke er underlagt fortjenestebaserte eierformer.

For søknad om tilskudd til kjøp og/eller innredning av eksisterende anlegg, se pkt. 2.6.4.

Tilskuddene er knyttet direkte opp mot aktivitetsareal med nødvendige tilleggselementer, f.eks. garderober, lys m.v.

2.1.2 Ikke tilskuddsberettiget

Det ytes ikke tilskudd til drift av anlegg.

Det ytes heller ikke tilskudd til diverse løst utstyr dersom ikke annet er bestemt. (Se pkt. 9.1 om egen tilskuddsordning for denne type utstyr).

Det ytes heller ikke tilskudd basert på verdien av rabatter og gaver¹.

Andre eksempler på utlegg som ikke er tilskuddsberettiget er:

- leie
- erverv av grunn
- publikumstribuner
- veier og parkeringsplasser
- tilknytningsavgifter
- finansieringskostnader med unntak av renter på byggelån i byggeperioden
- flytting av høyspentledninger (kabler)
- eiendomsgjerder
- reguleringsarbeider

---

¹ Søknader som var i formell orden ved behandling i søknadsåret 2016, med kostnadsoverslag medregnet verdien av gaver, kan fornyes på samme kostnadsgrunnlag i kommende søknadsrunder. Tilsvarende gjaldt, og gjelder søknader med kostnadsoverslag medregnet verdien av rabatter, som var i formell orden senest i søknadsåret 2014.

2.2 Krav til søknaden

Se pkt. 1.3 for informasjon om innsending av søknad og søknadsfrister for tildelingsåret 2017.

2.2.1 Krav til søker

Departementet gjør oppmerksom på at søkere om tilskudd må ha organisasjonsnummer for å søke fra og med søknadsåret 2017/2018 for tildeling i 2018.

Søkere om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet kan være

- a) kommuner/fylkeskommuner, samt kommunale/fylkeskommunale foretak
- b) idrettslag/organisasjonsledd i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF)
- c) idrettslag organisert under Samenes Idrettsforbund-Norge (Sámiid Valáštallanlihttu-Norga)
- d) studentsamskipnader
- e) sammenslutninger organisert under Norges Jeger- og Fiskerforbund, Den Norske Turistforening, Norges Bilsportforbund og Det Frivillige Skyttervesen

Følgende sammenslutninger må søke departementet om forhåndsgodkjenning av sine vedtekter for å kunne søke om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet:

- f) aksjeselskaper/allmennaksjeselskaper
- g) stiftelser
- h) samvirkeforetak
- i) andre sammenslutninger

Følgende sammenslutninger kan søke om tilskudd til særlige anlegg:

- j) sammenslutninger organisert under Friluftsrådenes Landsforbund, samt Oslofjordens Friluftsråd, og Norsk Friluftsliv kan søke om tilskudd til friluftslivsanlegg slik disse er definert i pkt. 2.6.5, og til nærmiljøanlegg, jf. kap. 3.
- k) Samisk Reinkappkjørerforbund (Sámi Heargevuodjin-lihttu), og sammenslutninger organisert under forbundet, kan søke om tilskudd til anlegg for reinkappkjøring og lassokasting, jf. pkt. 2.6.5
- j) sammenslutninger organisert under Norsk Kennel Klub kan søke om tilskudd til anlegg for hundesport, jf. pkt. 2.6.5.

Det er kun eieren av anlegget som kan søke om tilskudd fra spillemidlene. I helt spesielle tilfeller kan departementet, etter forutgående skriftlig søknad, gi dispensasjon fra dette kravet.

Søker under bokstavene f-i skal søke departementet om forhåndsgodkjenning av sammenslutningens vedtekter (se vedlegg 3-7). For å være sikret søknadsbehandling i 2017, må søknad om forhåndsgodkjenning sendes departementet innen **15. november 2016.**

Det er et grunnleggende prinsipp at tilskudd i form av spillemidler ikke skal danne grunnlag for fortjenestebaserte eierformer. Av den grunn må følgende krav være oppfylt for å få tilskudd:

1. Kommuner/fylkeskommuner, idrettslag/organisasjonsledd i NIF og/eller søker som nevnt under bokstavene c-k, skal inneha kontroll med eierforhold og drift.
2. Det skal ikke foretas økonomiske utdelinger (utbytte etc.) til eierne.
3. Et eventuelt overskudd skal tilfalle idrettslige formål.
4. Ved oppløsning/avvikling skal formuen tilfalle idrettslige formål.

For krav til driften av anlegget, se pkt. 2.3.

2.2.2 Krav til universell utforming

Det er et krav at idrettsanlegg skal tilfredsstillere kravene til universell utforming. Universell utforming betyr at anlegget er utformet på en slik måte at det kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpasning eller en spesiell utforming.

For idrettsanlegg omfatter disse prinsippene alle som bruker anlegget, både idrettsutøvere, publikum, trenere, dommere og arrangementsteknisk personell.

Se pkt. 2.5.5 om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer når det gjelder tilgjengelighet og universell utforming.

Se pkt. 9.2 om aktuell lovgivning, herunder plan- og bygningsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

2.2.3 Kostnadskrevende anlegg

Dersom andre enn kommuner og fylkeskommuner står som søker for store kostnadskrevende anlegg (investerings- og driftsmessig), kreves det at søker framlegger grundige planer både for finansiering og drift av anlegget. Dersom planene ikke er tilfredsstillende dokumentert, vil søknaden ikke bli imøtekommet.

2.2.4 Kommunal garanti

Når andre enn kommune eller fylkeskommune² står som søker, må kommunen der anlegget ligger, eventuelt fylkeskommunen, garantere for tilbakebetaling av tildelte og utbetalte spillemidler ved tilskuddsmottakers eventuelle mislighold av pkt. 2.3.

Dette gjelder når samlet tilskudd til nybygg og/eller rehabilitering av anlegget³ overstiger kr 3 000 000.

Med samlet tilskudd menes alle tilskudd med unntak av programsatsingsmidler⁴ og særlige tilskudd etter pkt 2.6.2 og 2.6.3. Dersom anlegget tidligere har mottatt

---

² Kommunal garanti kreves ikke ved søknader fra studentsamskipnader.

³ Med samlet tilskudd til et anlegg menes tilskudd til for eksempel heis, nedfart og lysanlegg i et alpinanlegg.

⁴ Med programsatsingsmidler menes midler fra departementets anleggspolitiske program. Dette er midler, som tildeles og utbetales fra departementet, til utvalgte anleggstyper.

spillemidler, medtas tildelte tilskuddsbeløp i løpet av de fem siste årene i beregningsgrunnlaget for samlet tilskudd.

Kravet om kommunal garanti gjelder for følgende anleggstyper:

- alle typer haller
- alpinanlegg
- golfanlegg
- motorsportanlegg
- kunstisbaner (hurtigløp og/eller bandy)
- rideanlegg

Garantien skal være en selvskyldnergaranti. Garantitiden skal være 20 år. Garantien skal være stillet ved søknad om tilskudd, og utskrift av garantien skal følge søknaden. Kommunale garantier der maksimumsansvaret er over kr 500 000 krever statlig godkjenning (av fylkesmannen).

2.2.5 Krav om eiendomsrett eller feste-/leierett til grunn

Søker må ha rett til bruk av grunnen hvor anlegget ligger/skal ligge. Ved søknad om spillemidler skal denne retten dokumenteres.

Retten til grunn skal ha hjemmel i ett av følgende forhold og aktuelt dokument skal vedlegges søknaden:

- tinglyst eiendomsrett, som skal dokumenteres med bekreftet utskrift av grunnboken
- tinglyst feste-/leierett av minimum 30 års varighet, som skal dokumenteres med bekreftet kopi av feste-/leieavtalen og bekreftet utskrift av grunnboken
- avtale av minimum 30 års varighet med kommunen/fylkeskommunen/staten om bruk av grunnen, når det gjelder anlegg på kommunal, fylkeskommunal eller statlig grunn
- avtale av minimum 30 års varighet med grunneiere om bruk av grunnen, når det gjelder turveier, turløyper og turstier.

I helt spesielle tilfeller kan departementet, etter forutgående skriftlig søknad, gi dispensasjon fra kravene. For å være sikret søknadsbehandling i 2017, må søknad om dispensasjon sendes til departementet innen **15. november 2016**.

2.2.6 Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for idrettsanlegg

Planer for tilskuddsberettigede anlegg må på forhånd være gitt en idrettsfunksjonell godkjenning av departementet eller den det bemyndiger. Se nærmere pkt. 2.5.

2.2.7 Kommunal plan

Det er et vilkår for å kunne søke om spillemidler at anlegget er del av en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet.

2.2.8 Obligatoriske vedlegg og krav til de enkelte vedlegg

Vedlegg 1: Idrettsfunksjonelt forhåndsgodkjente planer for anlegget med behovsoppgave

Idrettsfunksjonelt forhåndsgodkjente planer/tegninger for anlegget skal følge søknaden. Det skal fremgå av brev og av påtegning og stempel på planene/tegningene hvem som har godkjent dem og dato for godkjenning. Se nærmere under pkt. 2.5 om de krav som stilles til idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer.

Vedlegg 2: Detaljert kostnadsoverslag

Kostnadsoverslaget skal være satt opp på en slik måte at det lar seg kontrollere. Mengdeangivelse i m/m²/m³ skal referere til de foreliggende planer og skal kunne kontrolleres mot disse. Kostnadsoverslaget må være så detaljert at de arbeider som skal utføres som dugnad kan spesifiseres (jf. omtale av vedlegg 3 nedenfor). Totalkostnaden for anlegget skal oppgis (fordelt på tilskuddsberettigede og ikke-tilskuddsberettigede kostnader).

Administrasjonskostnader, herunder utgifter til revisjon, kan maksimalt utgjøre 5 % av godkjent kostnadsoverslag.

For anlegg som er ferdigstilt brukes regnskapstall i kostnadsoverslaget.

Vedlegg 3: Dokumentasjon av de ulike deler av finansieringsplanen

Finansieringsplanen i søknadsskjemaet skal redegjøre for, og dokumentere finansiering av anleggets samlede kostnader.

Dokumentasjon på følgende poster skal vedlegges finansieringsplanen:

- Egenkapital skal bekreftes ved kontoutskrift fra bank e.l., som viser at beløpet er bundet til byggingen av anlegget. Aksjekapital skal dokumenteres.
- Kommunalt og/eller fylkeskommunalt tilskudd må være bekreftet med kopi av vedtaket.
- Kommunal eller fylkeskommunal garanti må være bekreftet med kopi av vedtaket. Også statlig godkjenning (fylkesmannen) må være bekreftet med kopi av vedtaket, eventuelt må slik godkjenning ettersendes.
- Pengegaver skal være dokumentert.
- Dugnadsarbeid skal fremgå i en egen dugnadsoversikt utarbeidet med utgangspunkt i de arbeider som etter kostnadsoverslaget skal utføres på dugnad. Verdien av dugnadsarbeidet beregnes av kvalifisert fagperson (f.eks. kostnadsvurdering/anbud fra kommune eller firma [entreprenør, håndverker e.l.]). Det er ikke anledning til å beregne merverdiavgift på dugnad. Se pkt. 5.6.
- Lån skal være bekreftet med kopi av lånetilsagn. Eventuelle lånevilkår må være oppfylt/akseptert.

Vedlegg 4: Plan for drift av anlegget

Planen skal redegjøre for planlagt drift og bruk av anlegget, og skal som minimum gi følgende opplysninger:

- plan for forvaltning og bruk, som angir forvalter av anlegget, planlagt lengde på sesong og antall brukstimer (for eksempel per uke) i sesongen
- driftsbudsjett med inntekter og utgifter, inkludert finansutgifter
- for større anlegg (som for eksempel idretts- og svømmehaller) skal det i tillegg vedlegges plan for vedlikehold og utvikling av anlegget

Vedlegg 5: Rett til bruk av grunn

Dokumentasjon på rett til bruk av grunn, se pkt. 2.2.5.

2.2.9 Krav ved fornyet eller gjentatt søknad

Søknadstyper

- Ny – benyttes når søknaden ikke har vært fremmet tidligere.
- Fornyet – benyttes når søknaden har vært fremmet tidligere uten at det er gitt tilskudd.
- Gjentatt – benyttes når det er gitt deltilskudd på foregående søknad og søknaden skal fremmes på nytt.

Fornyet eller gjentatt søknad kan fremmes i eget søknadsskjema ved å benytte referansenummer fra søknad fra foregående år. Referansenummeret ligger lagret på foregående søknad, og kan hentes frem av kommunen eller fylkeskommunen.

Ved fornyet eller gjentatt søknad er det tilstrekkelig å vise til godkjente vedlegg som er innsendt tidligere, dersom informasjonen i vedleggene fremdeles er gyldig. Oppdatert kostnadsoverslag må likevel sendes inn som vedlegg til fornyet søknad. Det må videre gis en status for fremdriften ved anlegget og redegjøres for eventuelle avvik/endringer fra tidligere innsendt søknad (kostnadsoverslag, finansieringsplan, driftsbudsjetter m.m.). Fornyet søknad vurderes og prioriteres på linje med nye søknader.

2.3 Krav til driften av og disposisjon over anlegget

2.3.1 Åpent for allmenn idrettslig virksomhet

Anleggseier plikter å holde anlegget åpent for allmenn idrettslig virksomhet i 30⁵ år fra ferdigstillelse av anlegget. Kravet er gjeldende både ved nybygg og rehabilitering. Dette innebærer plikt til å drive på årsbasis eller på sesongbasis for idretter som har kortere sesonger. I helt spesielle tilfeller kan departementet gi dispensasjon fra kravet om å holde anlegget åpent i 30 år. Anleggseier oppfordres til å tilrettelegge særlig for barn og ungdoms bruk av anlegget.

Dersom anlegget blir midlertidig stengt for tre måneder eller mer, plikter anleggseier på forhånd å orientere departementet. Denne plikten påhviler også kommunen. Blir anlegget ikke åpnet i løpet av seks måneder, regnes stengningen som mislighold, med mindre det foreligger godkjenning fra departementet for en forlenget stengning.

Departementet kan fastsette vilkår i forbindelse med samtykke.

Dersom den fremtidige drift av anlegget er truet, skal anleggseier uten ugrunnet opphold orientere departementet om dette. Denne plikten påhviler også kommunen.

2.3.2 Vedlikehold og oppgradering av anlegget

Anleggseier plikter å holde anlegget i god stand. De til enhver tid gjeldende sikkerhetsforskrifter skal følges. Anlegget skal vedlikeholdes slik at det ikke forringes utover det som følger av normal slitasje og elde.

Anlegget må være funksjonelt for den/de idretter det er bestemt til bruk for. Anleggseier må i den grad det lar seg gjøre uten vesentlig kostnad, søke å etterkomme eventuelle nye krav til utstyr/anlegg som måtte komme i de aktuelle idrettsgrener.

2.3.3 Disposisjoner over spillemiddelfinansiert idrettsanlegg som krever skriftlig forhåndssamtykke fra departementet

Rettslige disposisjoner som overdragelse, salg, deling, sammenslåing/-føyning m.v., og faktiske disposisjoner som flytting, nedlegging og bruksendring m.v. av anlegget, krever skriftlig forhåndssamtykke fra departementet.

Pantsetting av anlegget i overensstemmelse med finansieringsplan vil normalt bli godkjent ved innvilgelse av søknaden om tilskudd. Pantsetting av anlegget som ikke er omfattet av finansieringsplanen, krever skriftlig forhåndssamtykke av departementet.

Departementet kan fastsette vilkår i forbindelse med samtykke, jf. pkt. 2.3.6 om tilbakebetaling av tildelte midler.

Overføring av driften av anlegget krever ikke forhåndssamtykke fra departementet. Driftsoverføring kan også skje til privat, fortjenestebasert aktør, jf. pkt. 2.3.4, forutsatt at anleggseier skal disponere over bruk av anlegget for idrett og fysisk aktivitet.

---

⁵ Den tidligere 40-årsregelen er opphevet og erstattet med 30-årsregelen for også tildelinger av tilskudd før 2014. Det vil si at anleggseiers plikt til å holde anlegget åpent for allmenn idrettslig virksomhet i 30 år, skal gjelde alle spillemiddelfinansierte anlegg fra ferdigstillelse av anleggene.

Med driften forstås her alle oppgaver og rutiner som er nødvendige for at idrettsanlegget skal fungere som planlagt både funksjonelt, teknisk og økonomisk.

Med privat, fortjenestebasert aktør forstås her aktør som ikke selv kan søke om spillemidler, jf. pkt. 2.2.1.

Med bruk forstås her idrett og fysisk aktivitet som kan utøves i idrettsanlegget.

2.3.4 Drift og bruk av spillemiddelfinansiert idrettsanlegg

Det er et grunnleggende prinsipp at spillemidler ikke skal omdannes til fortjeneste for private, fortjenestebaserte aktører. Dette innebærer at private, fortjenestebaserte aktører ikke kan motta spillemidler eller eie spillemiddelfinansierte idrettsanlegg, jf. pkt. 2.2.1.

Formålet med prinsippet er å sikre at fortjeneste fra å eie og bruke et spillemiddelfinansiert idrettsanlegg kommer anlegget til gode.

For anleggseier legger prinsippet begrensninger på adgangen til å bruke anlegget eller den delen av anlegget som har mottatt spillemidler: Anleggseier har ikke adgang til å inngå bruksavtaler med private, fortjenestebaserte aktører.

Fra denne hovedregel gjelder følgende unntak:

- Anleggseier kan fritt disponere over de deler av et idrettsanlegg som ikke har mottatt spillemidler.
- Anlegget kan leies/lånes ut for en kortere periode eller for avvikling av enkeltarrangementer av kortere varighet.
- Anlegget kan leies/lånes ut til private aktører som ikke er fortjenestebaserte. Se likevel begrensningene som følger av pkt. 2.3.1.
- Anlegget kan leies/lånes ut til private, fortjenestebaserte barnehager, dvs. at disse barnehagene kan gis tilgang til å benytte anleggets aktivitetsområder. Det er et vilkår at barnehagene kun får benytte anlegget til tider når det ikke kommer i konflikt med idrettens og den egenorganiserte aktivitetens behov for tilgang til anlegget.
- Anlegget kan leies/lånes ut til private skoler, dvs. at disse skolenes elever kan gis adgang til anleggets aktivitetsområder samt garderober i forbindelse med undervisningen. Det er et vilkår at elevene kun får benytte anlegget til tider når det ikke kommer i konflikt med idrettens og den egenorganiserte aktivitetens behov for tilgang til anlegget.

I helt spesielle tilfeller kan departementet etter forutgående, skriftlig søknad gi dispensasjon fra hovedregelen.

Dersom det avdekkes drift i strid med ovennevnte, vil dette kunne utgjøre et mislighold av vilkårene for tildeling av spillemidler, jf. pkt. 2.3.5.

2.3.5 Mislighold og misligholdsbeføyelser

Dersom ett eller flere av vilkårene i punkt 2.3 misligholdes, kan departementet kreve tidligere utbetalt tilskudd tilbakebetalt innen 30 dager etter at departementet har fremsatt skriftlig krav om slik tilbakebetaling. Dersom anleggseier ikke betaler innen den fastsatte tidsfristen, vil departementet inndrive kravet.

Som mislighold regnes blant annet at anleggseier avviker driften, innstiller betalingene, søker gjeldsforhandlinger, går konkurs eller blir satt under tvangsforfølgning. Som mislighold regnes også rettslig eller faktisk disponering over anlegget uten forhåndssamtykke fra departementet etter pkt. 2.3.1 og pkt. 2.3.3.

2.3.6 Tilbakebetaling av tildelte midler

Dersom departementet fastsetter vilkår om tilbakebetaling av tidligere utbetalt tilskudd, jf. pkt. 2.3.3, skal beløpet fastsettes slik:

- Innen 10 år etter ferdigstillelse av anlegget skal beløpet være likt tidligere utbetalt tilskudd.
- Fra og med år 11 etter ferdigstillelse av anlegget skal beløpet nedskrives lineært med 1/20-del per år som er gått fra og med år 11 til og med år 30.

I helt spesielle tilfeller kan departementet fastsette annet beløp eller frafalle vilkår om tilbakebetaling.

2.4 Tilskudd til rehabilitering av anlegg

2.4.1 Generelt

Det kan ytes tilskudd til omfattende rehabiliteringer av anlegg når dette primært vil gi større og bedre forhold for aktivitet blant barn og ungdom. Omfattende rehabilitering kan ofte være like kostbart som nybygg og må sees i sammenheng med dette alternativet. Nybygg vil ofte kunne være mer fremtidsrettet og fleksibelt med hensyn til de aktiviteter som ønskes/kan foregå i anlegget.

Søknadsprosedyre er den samme som for nye anlegg.

Det vises til heftet "Rehabilitering/ombygging av eldre idrettsanlegg" (V-0823) for ytterligere informasjon om enkelte anleggstyper.

2.4.2 Definisjon

Rehabilitering av et idrettsanlegg er en istandsetting av anlegget som skal gi vesentlig funksjonell og bruksmessig standardheving i forhold til dagens situasjon.

Rehabiliteringen vil som regel bety inngrep i anleggets struktur eller utforming for å tilpasse det til nye funksjoner og bruksområder. Det er viktig at slike rehabiliteringer blir sett i en planmessig sammenheng i kommunal plan som omfatter anlegg til idrett og fysisk aktivitet.

2.4.3 Generelle bestemmelser

- Anlegget må være del av en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet.
- Anlegget skal være universelt utformet.
- Planene for rehabilitering skal bygge på en faglig kvalifisert og helhetlig tilstandsrapport som gjør rede for tekniske, økonomiske og funksjonelle forhold i hele anlegget.
- Vurdering av tilstand og utarbeidelse av tilstandsrapport skal utføres av personer med relevant fagkompetanse. Tilstandsanalysen kan utføres i henhold til NS 3424. For bad/svømmehaller kan i tillegg departementets tilstandsrapport V-0869 utfylles.
- Det skal foreligge komplette planer og kostnadsberegninger for hele arbeidet.
- Grunnlag for å gi tilskudd til rehabilitering av et anlegg skal være utilfredsstillende teknisk/økonomisk drift, utilfredsstillende bruksfunksjoner og/eller stor bruksslitasje som ikke kan rettes opp ved normalt vedlikehold.
- Det gis ikke tilskudd til rehabilitering av anlegg som er yngre enn 20 år. Unntak gjelder for idrettsgulv, idrettsdekker, snøproduksjonsanlegg, elektronisk målskivemateriell, ishockeyvant, undervarmeanlegg og kart hvor det kan søkes om tilskudd til rehabilitering etter 10 års bruk.
- Forhold som skyldes feil ved planlegging, utførelse eller manglende vedlikehold fra anleggseiers side, gir ikke grunnlag for tilskudd.
- Planer for rehabilitering av anlegg som etter gjeldende bestemmelser skal forhåndsgodkjennes i departementet som nye anlegg, skal sendes departementet til behandling.

2.5 Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer

2.5.1 Generelt

Planene for anlegg det søkes om tilskudd til, må på forhånd være idrettsfunksjonelt godkjent av departementet eller den det bemyndiger. Dette gjelder både nybygg, rehabilitering og ombygging.

Orienteringskart er unntatt krav om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning. Det skal i stedet vedlegges terrengfordelingsbekreftelse utstedt av aktuell orienteringskrets.

Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning skal gjennomføres for å sikre behovsriktige og gode idrettsfunksjonelle løsninger, og for å sikre at de estetiske og miljømessige forhold ivaretas på en god måte.

Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning må foreligge før byggearbeidene igangsettes. Dersom arbeidene er igangsatt før idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning foreligger, er det avslagsgrunn og godkjenning kan ikke gis.

Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning har gyldighet i to år fra godkjenningsdato. Innen dette tidspunkt må byggearbeidene være igangsatt. Godkjenning kan fornyes. Godkjenning gir ikke garanti for tilskudd.

For å få idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning kreves det at anlegget er del av en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet.

Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning skal dokumenteres på følgende måte:

- brev fra den som har godkjent planene
- tegninger påført godkjenningsstempel

Dokumentasjon skal følge søknad om spillemidler og skal være datert senest

15. januar 2017. Dersom godkjenning er gjort senere, er søknaden ikke i formell orden ved tildelingen i 2017.

2.5.2 Godkjenningsmyndighet

Med hjemmel i kgl. res. av 11. desember 1992 om fordeling av overskuddet fra Norsk Tipping AS til idrettsformål, har departementet bemyndiget kommunene til å foreta idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for ordinære anlegg.

Søknad om forhåndsgodkjenning skal sendes kommunen.

Kommunen kan avtale med fylkeskommunen at kommunen sender søknad om forhåndsgodkjenning til fylkeskommunen til uttalelse.

Kommunen kan velge å sende søknaden til departementet for godkjenning.

Departementet kan også gi foreløpige uttalelser om planer/skisser.

Følgende anleggstyper krever likevel idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av departementet, og søknad skal sendes til departementet:

- svømmeanlegg
- kunstisanlegg, utendørs og innendørs
- anlegg som av departementet har fått status som nasjonalanlegg

Planer for disse anleggstypene skal sendes departementet også når det gjelder rehabilitering og tilbygg/ombygging.

Søknaden om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning må være helhetlig og med fullstendig tegningsgrunnlag. Det vises spesielt til plan- og bygningslovens krav til universell utforming, samt estetikk- og miljøhensyn, ved utarbeidelsen av planer for idrettsanlegg.

2.5.3 Kommunal behandling av idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning

Det anbefales at teknisk etat eller tilsvarende avdeling i kommunen trekkes inn for å gi vurderinger i forbindelse med idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning og kostnadsoverslag. I de fleste tilfeller må idrettsanleggsprosjektet fremmes for ordinær byggesaksbehandling i kommunen, men vurdering av idrettsfunksjonelle forhold vil normalt ikke inngå i behandlingen av en byggesak. Det er derfor et vilkår for å kunne søke om tilskudd at idrettsfunksjonelle forhold vurderes spesielt, og at det blir utstedt en egen godkjenning dokumentert som angitt i pkt. 2.5.1.

Når det gjelder universell utforming vises det til departementets veileder "Universell utforming av idretts- og nærmiljøanlegg" (V-0511) og "Forskrift om tekniske krav til byggverk TEK10 (Byggteknisk forskrift), NS 11001-1:2009 Universell utforming av byggverk – Del 1: Arbeids- og publikumsbygninger".

2.5.4 Saksgang for søknader som skal behandles i departementet

Dersom fylkeskommunen har fastsatt saksgang og saksbehandling for anleggsbyggingen, må denne følges. Det henvises til den aktuelle fylkeskommune for nærmere opplysninger. Private tiltakshavere (idrettslag o.l.) sender søknaden via kommunen, som videresender den til fylkeskommunen. Fylkeskommunen oversender de søknadene som skal til idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning i departementet, se pkt. 2.5.2. Planer kan sendes inn til godkjenning hele året.

Det må påregnes inntil **to måneders** saksbehandlingstid.

2.5.5 Universell utforming

Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer forutsetter at anlegget oppfyller kravene til universell utforming, slik disse krav er utformet i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, og plan- og bygningsloven, jf. § 29-3. Dokumentasjon på at anlegget tilfredsstiller kravene til universell utforming skal foreligge som vedlegg til søknad om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning, både for nye anlegg og ved søknader om rehabilitering av eksisterende anlegg. Det vises til departementets veileder "Universell utforming av idretts- og nærmiljøanlegg" (V-0511) og "Forskrift om tekniske krav til byggverk TEK10 (Byggteknisk forskrift), NS 11001-1:2009 Universell utforming av byggverk – Del 1: Arbeids- og publikumsbygninger".

Se kap. 5 i veilederen "Universell utforming av idretts- og nærmiljøanlegg" (V-0511) for temaer som skal dokumenteres/redegjøres for.

For anlegg som skal rehabiliteres skal det foreligge dokumentasjon/rapport for endringene som skal gjøres sett opp mot nåværende situasjon.

2.5.6 Generelle vedlegg

Alle søknader om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning, uansett anleggstype, må inneholde

- opplysning om anleggets plass i kommunal plan som omhandler idrett og fysisk aktivitet
- redegjørelse for universell utforming
- situasjonsplan som viser hvilket område som disponeres for anlegget og hvilke utvidelsesreserver som eventuelt er sikret. Oppdeling i eventuelle byggetrinn angis.
- behovsoppgave med redegjørelse for den kartleggingen av behov som har vært foretatt og resultatet av den. Det skal særlig redegjøres for barn og ungdoms behov. Dette behovet skal holdes opp mot eksisterende tilbud og vil danne grunnlag for innhold og dimensjonering av anlegget.
- enkelt kostnadsoverslag
- foreløpig plan for finansiering og drift av anlegget
- dokumentasjon av anleggets tilpasning til nabobebyggelsen og landskapets karakter. Det kan benyttes oppriss, aksonometri, perspektiv og modellfoto.
- tegninger av anlegget:
  - Tegninger skal være fagmessig utført, måleriktige og målsatt. Alle tegninger skal ha tittelfelt inneholdende beskrivende navn (plan/fasade/snitt etc.), navn på ansvarlig prosjekterende, unik tegningsidentifikasjon, dato/revisjonsdato og målestokk.
  - Målestokk bør være 1:100.
  - Tegningene bør leveres elektronisk i pdf-format.

Se vedlegg 11 for krav til særskilte vedlegg for enkelte anlegg.

2.5.7 Innendørsanlegg

Alle anlegg må utføres i samsvar med gjeldende byggeforskrifter. I tillegg til de generelle bilag må søknader for idrettshaller, svømmehaller, ishaller, garderobebygg, klubbhus og lignende inneholde

- plantegninger av alle etasjer, med inntegnet dørslag, dusjhoder, innredning i WC, garderobe, kjøkken etc.
- snittegninger som viser takhøyde, stigning på eventuelle tribuner o.l.
- fasadetegninger

Ved idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for svømmehaller og idrettshaller skal det leveres redegjørelse vedrørende arkitektur og miljø basert på departementets skriv V-0914 B og V-0915 B.

2.6 Tilskuddets størrelse

2.6.1 Tilskuddsbeløp

Hovedregel

Som hovedregel kan det søkes om tilskudd på inntil 1/3 av godkjent kostnad til bygging og/eller rehabilitering av ordinære anlegg.

For flere anleggstyper er det fastsatt særskilte maksimale tilskuddsbeløp, jf. pkt 2.6.4.

Departementet kan godkjenne andre anleggstyper og -størrelser, samt tilhørende tilskuddsbeløp, etter særskilt vurdering. (Om dette kan kontakt tas med departementet).

Merknader til hovedregel

Det gjøres oppmerksom på at maksimalt tilskuddsbeløp baseres på de satser som gjelder det året søknaden innvilges tilskudd. Når tilskuddet deles over flere år (ved gjentatt søknad), vil maksimalt tilskuddsbeløp ved første års tildeling være gjeldende.

Det gjøres også oppmerksom på følgende:

- Samlet statlig tilskudd kan ikke overstige 50 % av godkjent kostnad i søknaden.
- Summen av offentlige tilskudd (kommunale, fylkeskommunale og statlige midler inklusiv spillemidler) kan ikke utgjøre et høyere beløp enn kontantutgiftene i godkjent kostnadsoverslag.
- Søknadsbeløp avrundes til nærmeste hele tusen kroner.

Nedre grense for godkjent kostnad

Der ikke annet er bestemt utgjør kr 150 000 nedre grense for godkjent kostnad ved beregning av tilskudd.

For kart er nedre grense for godkjent kostnad kr 75 000.

For nærmiljøanlegg, og for løypetiltak i fjellet og overnattingshytter, gjelder egne regler, se kap. 3 og 4.

2.6.2 Særlige tilskuddssatser i enkelte kommuner

For alle ekstratilskudd (også for interkommunale anlegg, jf. pkt. 2.6.3) gjelder at tillegget beregnes av ordinært tilskudd for anlegget. Samlet statlig tilskudd til anlegget kan maksimalt være 50 % av godkjent kostnad i søknaden.

1. Anlegg i kommuner i Troms og Finnmark kan få et tillegg på 25 % av ordinært tilskudd.
2. Anlegg i kommuner i Nordland og Namdalen kan få et tillegg på 20 % av ordinært tilskudd.
3. Anlegg i kommuner definert som pressområder, kan få et tillegg på 15 % av ordinært tilskudd. For oversikt over aktuelle kommuner i tildelingsårene 2015 til og med 2018, se vedlegg 2.

2.6.3 Særskilt tilskudd ved større interkommunale idrettsanlegg

Det kan være ressurs- og bruksmessig gunstig at flere kommuner går sammen om å bygge og drifte idrettsanlegg det ellers ville vært vanskelig å realisere innenfor én kommune. Særskilt tilskudd for interkommunale anlegg kan tildeles ett anlegg per anleggstype i samarbeidende kommuner.

Interkommunale idrettsanlegg kan få et tillegg på 30 % av ordinært tilskudd forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

1. Anlegget er et større, kostnadskrevenende anlegg, f.eks. svømmeanlegg eller idrettshall.
2. Det er inngått bindende skriftlig avtale mellom to eller flere kommuner vedrørende investering og drift. Avtalen må inneholde følgende elementer:
  - a) Hver deltagende kommune skyter inn minimum 5 % av anleggets godkjente kostnad i investeringstilskudd. Kommunenes tilskudd må dokumenteres.
  - b) Hver deltagende kommune skyter inn minimum 5 % av anleggets faktiske driftskostnader i årlige driftstilskudd i 20 år. Driftstilskuddet kan ikke begrenses til et nominelt beløp gjennom 20-årsperioden.

Departementet godkjenner om anlegg oppfyller vilkårene. Søknad om godkjenning av status som interkommunalt anlegg, med mulighet for særskilt tilskudd, sendes departementet innen **15. november 2016**.

I særlige tilfeller kan departementet gi dispensasjon fra vilkårene.

Se vedlegg 8 om utforming av avtalepunkter for interkommunale avtaler.

Dersom andre enn en kommune står som søker/anleggseier, vil det være et vilkår at deltagende kommuner inngår slik bindende skriftlig avtale med anleggseier vedrørende investering og drift.

Særlig tilskuddssats vil også gjelde senere og ny utbygging av interkommunale anlegg forutsatt at vilkårene 1 og 2 a og b over er oppfylt også for slik utbygging, herunder at 20-årsperioden under b forlenges til nye 20 år for kommunale driftstilskudd for ny og senere utbygging.

Fylkeskommunen godkjenner om senere og ny utbygging av interkommunale anlegg oppfyller vilkårene.

2.6.4 Særskilte tilskuddsbeløp

Innledning

Til de enkelte anlegg kan det knyttes detaljbestemmelser eller forhold en bør være særlig oppmerksom på. For enkelte anleggstyper er det oppført tilskudd etter særskilt vurdering av departementet. Her må det tas kontakt med departementet for å få klarlagt hvor mye det kan søkes om.

Definisjoner

Alle tilskudd beregnes ut fra *godkjent kostnad*.

Aktivitetsflate er spilleflate pluss sikkerhetssone.

Garderobesett er to garderober med dusjrom.

Særskilt vurdering gjøres av departementet og kan gjelde spesielle anlegg og/eller størrelse på tilskuddsbeløp.

Spesialhaller er haller som i hovedsak er beregnet for én idrett, så som svømmehall, ishall, turnhall, klatrehall og tennishall.

Kjøp eller innredning av eksisterende bygg og anlegg

Det kan søkes om tilskudd til kjøp og/eller innredning av eksisterende anlegg. Anlegg som ikke tilfredsstiller konkurransekravene til takhøyde og aktivitetsflate kan godkjennes etter særskilt vurdering av departementet. Dimensjonering/utforming av garderobeanlegg og tilpassing for funksjonshemmede må tilfredsstille dagens krav. Tilskudd etter særskilt vurdering av departementet.

Idrettshus

Med idrettshus menes bygg med en eller flere av følgende tre funksjoner:

- klubblokaler inkludert rom for møter og arrangement
Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000 per enhet.
- lokaler for vedlikeholds-, drifts- og idrettsmateriell
Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000 per enhet.
- garderobe med ett eller flere garderobersett
Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 500 000 per garderobersett.

Huset skal betjene et idrettsanlegg/idrettsformål, som hovedregel være oppført som eget bygg og være i nær tilknytning til idrettsanlegget.

Kostnadene for de enkelte enhetene skal vurderes separat.

For idrettshaller og spesialhaller kan det også søkes om tilskudd til klubblokaler.

Eventuelle enkle start- og tidtakerbuer skal normalt inngå som en del av anlegget.

Styrketreningsrom

Det kan ytes tilskudd til styrketreningsrom i tilknytning til idrettshus, idrettshaller og spesialhaller. Minste størrelse er 60 m².

60 m² Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 300 000.

100 m² Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 500 000.

150 m² Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Sosiale rom

Det kan ytes tilskudd til rom som er åpne for sosial aktivitet (treffsted) i tilknytning til idrettshaller og spesialhaller. Minste størrelse er 100 m². Kafé og vranglearealer regnes ikke som sosiale rom.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 500 000.

Garderober

Det kan ytes tilskudd til garderober i tilknytning til idrettshus, aktivitetssaler, idrettshaller og spesialhaller. Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 500 000 per garderobesett.

For noen anlegg stilles det krav til antall garderobesett. Tilskudd til garderober er da tatt inn i mulig søknadssum for anlegget. For anlegg som blir bygd med færre garderober enn forutsatt, medfører det at søknadssummen blir redusert.

Lysanlegg

Det kan søkes om tilskudd til lysanlegg for alle utendørsanlegg.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Rehabilitering av lysanlegg med PCB-holdige armaturer.⁶

I anlegg som turveier, turstier og turløyper, herunder lysløyper, hvor det fortsatt benyttes lysarmaturer med komponenter som inneholder PCB, kan det søkes om tilskudd til rehabilitering av lysanlegg forutsatt at det i nytt anlegg benyttes armaturer med lavt energiforbruk (eksempelvis LED-lys).

Tilskudd: inntil 50 % av godkjente kostnader, maksimalt kr 700 000.

Denne bestemmelse kan etter særskilt vurdering av departementet også gjøres gjeldende for lysanlegg i andre typer idrettsanlegg.

Sanitæranlegg

Det kan gis tilskudd til etablering av sanitæranlegg (toalett og/eller dusj) som er knyttet opp til et utendørs aktivitetsanlegg.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Universell utforming av eksisterende idrettsanlegg

Det kan søkes om tilskudd til ombygging av anlegg for å tilfredsstille kravene til tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne. I planene for ombygging av anlegget må det legges stor vekt på at det blir en tilfredsstillende helhetsløsning og at ikke bare deler av anlegget blir forbedret.

Tilskudd: inntil 50 % av godkjente kostnader, maksimalt kr 1 000 000.

---

⁶ Denne bestemmelsen gjelder for siste gang ved tildeling i 2017.

2.6.5 Fastsatte søknadssummer for en del typer ordinære idrettsanlegg

Aktivitetssal

Med aktivitetssal menes rom/arealer i tilknytning til idrettshus, idrettshaller eller spesialhaller, som skal være egnet for trening og mindre konkurranser innen idretter som for eksempel aerobic, dans, fekting og kampsport. Brukere av aktivitetssaler skal ha tilgang til garderober og toaletter. Aktivitetssalene skal ha fri takhøyde på minimum 4 m. Lavere takhøyder etter særskilt vurdering.

Er det totale arealet for aktivitetssaler større enn 250m², skal aktivitetssalene ha egne garderober. Tilskudd til garderobesett kommer i tillegg.

Type: aktivitetssal minimum 150 m².

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Type: aktivitetssal minimum 250 m².

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 200 000.

Type: aktivitetssal minimum 500 m².

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 2 400 000

Amerikansk fotball

Tilskudd etter særskilt vurdering av departementet.

Cricketbaner

Tilskudd etter særskilt vurdering av departementet.

Fotballanlegg

Omfatter også anlegg for rugby.

Fotball-/treningsanlegg (grus og naturgress)

Type: fotballbane, minstemål 45 x 90 m spilleflate pluss sikkerhetssone, anbefalt størrelse 64 x 100 m.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Type: spilleflate 40 x 60 m pluss sikkerhetssone.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Kunstgress for fotball, inkl. lysanlegg

Type: spilleflate 64 x 100 m (kunstgressflate 68 x 106 m, flate inklusive sikkerhetssoner 72 x 110 m) inkl. underbygging og lysanlegg.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 2 500 000.

(Baner som har tilfredsstillende lysanlegg: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 2 200 000).

Ved mindre areal reduseres tilskuddet forholdsmessig.

Type: spilleflate 50 x 70 m (kunstgressflate 53 x 73 m, flate inklusive sikkerhetssoner 56 x 76 m) inkl. underbygging og lysanlegg.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 400 000.

(Baner som har tilfredsstillende lysanlegg: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 200 000).

Ved mindre areal reduseres tilskuddet forholdsmessig.

Type: spilleflate 40 x 60 m (kunstgressflate 43 x 63 m, flate inklusive sikkerhetssoner 46 x 66 m) inkl. underbygging og lysanlegg.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

(Baner som har tilfredsstillende lysanlegg: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 900 000).

Type: spilleflate 30 x 50 m (kunstgressflate 33 x 53 m, flate inklusive sikkerhetssoner 36 x 56 m) inkl. underbygging og lysanlegg.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000

(Baner som har tilfredsstillende lysanlegg: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 600 000).

Dette er den minste bane for organisert fotball som det normalt gis tilskudd til. For mindre baner, se nærmiljøanlegg, kap. 3.

Kunstgress skal tilfredsstillende gjeldende funksjonskrav.

Treningsfelt for fotball

Aktivitetsflaten skal ha kunstgressdekke og ha en størrelse på min. 1500 m².

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 500 000.

Rehabilitering av kunstgressdekke for fotball

Det kan gis tilskudd til rehabilitering av kunstgressdekke for fotball etter minimum **ti års brukstid**.

Type: spilleflate 64 x 100 m (kunstgressflate 68 x 106 m).

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Type: spilleflate 40 x 60 m (kunstgressflate 43 x 63 m).

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 400 000.

Undervarme

Tilskudd til undervarme på kunstgressbaner (spilleflate 64 x 100 m): inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Ved mindre areal reduseres tilskuddet forholdsmessig.

Tilskudd til undervarmeanlegg er betinget av energikilder som konsesjonsbelagte fjernvarmeanlegg, solfanger/geovarme, biokjel/pellets/biogass eller IR-varme. Andre energikilder kan godkjennes etter særskilt vurdering av departementet. **Det gis ikke tilskudd til undervarme på naturgress.**

Rehabilitering av undervarme

Det kan gis tilskudd til rehabilitering av undervarmeanlegg på kunstgressbaner etter **minimum 10 års brukstid**.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Fotballhaller

Type: spilleflate 40 x 60 m pluss sikkerhetssone (aktivitetsflate inklusive sikkerhetssoner 46 x 66 m), lager for fotballmål og idrettsmateriell og to sett garderober.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 5 000 000.

Type: spilleflate 30 x 50 m pluss sikkerhetssone (aktivitetsflate inklusive sikkerhetssoner 36 x 56 m), lager for fotballmål og idrettsmateriell og to sett garderober.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 3 500 000.

Dette er den minste størrelse for fotballhall som det normalt gis tilskudd til.

Friidrettsanlegg

Friidrettsanlegg - utendørs

Type: grusbanedekke for friidrett, seks rundløpsbaner og kast- og hoppfelt og naturgress fotballbane.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 2 000 000, fordelt med kr 1 000 000 til hver enhet.

Type: fast banedekke for friidrett, seks rundløpsbaner og kast- og hoppfelt og naturgress fotballbane.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 3 000 000 fordelt med inntil kr 2 000 000 til friidrettsdelen og kr 1 000 000 til fotballbanen (inkl. underbygging).

Ved mindre eller større areal på fast dekke for friidrett reduseres/økes tilskuddet forholdsmessig.

Kunstgress fotballbane og fast banedekke for friidrett vurderes særskilt av departementet.

Omlegging fra naturgress til kunstgress i kombinasjonsanlegg krever godkjenning fra departementet.

Rehabilitering av banedekke for friidrett

Type: fast banedekke for friidrett, seks rundløpsbaner og kast- og hoppfelt

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Ved mindre eller større areal på fast dekke for friidrett reduseres/økes tilskuddet forholdsmessig.

Delanlegg for friidrett - utendørs

Type: sprintbane 100m/110m, seks baner med banebredde 1,22 m

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Type: sprintbane 100m/110m, fire baner med banebredde 1,22 m

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 600 000.

Dette er den minste antallet sprintbaner (utendørs) som det normalt gis tilskudd til.

Type: hoppfelt (lengde og høyde).

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 300 000.

Type: kastfelt.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 300 000.

Friidretts- og aktivitetsanlegget Friplassen

Type: aktivitetsflate ca 40 x 70 m.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Andre størrelser etter særskilt vurdering av departementet.

Friidrettshaller

Friidrettshaller med minimum fire rundløpsbaner, sprintbane, hoppfelt, kastfelt og garderober.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 12 000 000

Delanlegg for friidrett - innendørs

Type: sprintbane 60 m, seks baner med banebredde 1,22 m.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Type: sprintbane 60m, 3 baner med banebredde 1,22 m.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 500 000.

Dette er den minste antall sprintbaner (innendørs) som det normalt gis tilskudd til.

Type: hoppfelt (lengde og høyde).

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 300 000.

Type: kastfelt.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 300 000.

Friluftslivsanlegg

Generelle merknader

Denne kategorien omfatter anlegg som f.eks. dagsturhytter, turveier, turløyper og turstier. Det legges vekt på at anleggene i størst mulig grad skal kunne brukes på helårsbasis.

Turveier, turløyper og turstier må være inntegnet på kart. Av kartet skal det framgå hvor arbeidet skal utføres.

Utendørs badeplasser omfattes ikke av spillemiddelordningen, men det kan søkes om tilskudd til aktivitetsområder og/eller sanitæranlegg knyttet opp mot badeplasser.

Spesielt for funksjonshemmede nevnes baderamper for utkjøring av rullestoler. For brygger/flytebrygger og båthus, se "Vannsportanlegg".

Det kan ytes tilskudd til lysanlegg for turveier og turløyper. Se kap. 2.6.4

For definisjoner av turveier, turløyper og turstier, se vedlegg 13.

Turveier

Turveier er flerfunksjonelle traséer med høy utnyttelsesgrad for ferdsel til fots, med sykkel, barnevogn eller rullestol. De har størst grad av opparbeiding, gir god fremkommelighet, må tåle kjøring med vedlikeholdsmaskiner og skal ha et fast og jevnt toppdekke. Noen veier kan være asfaltert for rulleski. Veiene skal tilfredsstillende krav til universell utforming med tanke på dekke og stigningsgrad.

Turveier - ordinære anlegg:

- Anbefalte mål: samlet rydebredde 4-5 m, bruksbredde 2,5-3 m. Andre mål kan benyttes.
- Lengde: minimum 2 km.
- Tilskudd: inntil 50 % av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Ved kortere turvei reduseres tilskuddet forholdsmessig. Det gis ikke tilskudd til turveier kortere enn 1 km.

Turløyper

Turløyper er traséer som er ryddet, merket og gjort godt fremkommelige for skiløpere og for løypemaskiner og nødvendig vedlikeholdsutstyr. De har en større grad av opparbeiding av grunnen enn en tursti (god bæreevne), har et jevnt toppdekke og er normalt grøftet, har solid og godt drenert underbygging og har stikkrenner. Turløyper bør, så langt som mulig, tilfredsstillende kravene til universell utforming. Turløyper er ikke tilrettelagt for trening eller konkurranse.

Turløyper - ordinære anlegg:

- Anbefalte mål: samlet rydebredde 6-8 m, bruksbredde 3-4 m. Andre mål kan benyttes.
- Lengde: minimum 2 km.
- Tilskudd: inntil 50 % av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Ved kortere turløype reduseres tilskuddet forholdsmessig. Det gis ikke tilskudd til turløyper kortere enn 1 km.

Turstier

Turstier er traséer primært for ferdsel til fots. Traséen er ryddet, merket og med en begrenset grad av opparbeiding. Turstien er som oftest knyttet til natur- og friluftsområder, og fremkommeligheten, i forhold til en vanlig sti, er forbedret ved å lede bort overvann, bygge klopper/mindre bruer og kavler. Normalt ingen belysning. Dersom turstien skal tilrettelegges for skigåing, må grunnen bearbeides.

Turstier - ordinære anlegg:

- Anbefalte mål: samlet rydebredde 2 m, bruksbredde 1,5 - 1 m. Andre mål kan benyttes.
- Lengde: minimum 2 km.
- Tilskudd: inntil 50 % av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Ved kortere tursti reduseres tilskuddet forholdsmessig. Det gis ikke tilskudd til turstier kortere enn 1 km.

Dagsturhytter

Dagsturhytter er hytter som primært er ment som turmål for dagsturer. Disse hyttene kan ligge både ved sjøen og i innlandet. Rom og fasiliteter beregnet på overnatting er ikke tilskuddsberettigede og kan ikke tas med i beregningsgrunnlaget for tilskudd.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Sanitæranlegg

Det kan gis tilskudd til etablering av sanitæranlegg (toalett og/eller dusj) som er knyttet opp til et utendørs aktivitetsanlegg.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Sjøsportkart

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Turkart

Type: turkart er kart til turbruk sommer og vinter i målestokk: 1:20000 – 1: 100000.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Golfanlegg

Golfbaner

9 hull Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 3 000 000.

18 hull Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 5 000 000.

Korthullsbaner Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet.

Øvingsområde Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Vanningsanlegg Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Mindre anlegg Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Kunstgress greener Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Hundesport

Type: hall for agility, aktivitetsflate 24 x 40m.

Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet.

Type: anlegg for hundekjøring.

Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet

Idrettshaller⁷

Aktivitetsflate 16 x 24 m

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 4 000 000.

Beløpet forutsetter: 7 m fri takhøyde i hallen, to sett garderober og minimum 40 m² lager for idrettsmateriell. Lager for bord, stoler og lignende kommer i tillegg.

Aktivitetsflate 23 x 44 m

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 7 000 000.

Beløpet forutsetter 7 m fri takhøyde i hallen, to sett garderober og minimum 70 m² lager for idrettsmateriell. Lager for bord, stoler og lignende kommer i tillegg.

Aktivitetsflate 25 x 45 m

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 10 000 000.

Beløpet forutsetter 7 m fri takhøyde i hallen, to sett garderober og minimum 100 m² lager for idrettsmateriell. Lager for bord, stoler og lignende kommer i tillegg.

Aktivitetsflate 48 x 45 m (dobbelthall)

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 15 000 000.

Beløpet forutsetter 7 m fri takhøyde i hallen, tre sett garderober og minimum 150 m² lager for idrettsmateriell. Lager for bord, stoler og lignende kommer i tillegg.

Aktivitetsflate 72 x 45 m (trippelhall)

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 20 000 000..

Beløpet forutsetter 7 m fri takhøyde , fire sett garderober og minimum 200 m² lager for idrettsmateriell. Lager for bord, stoler og lignende kommer i tillegg.

Tilskudd til idrettshaller med andre størrelser eller haller med fri takhøyde på minimum 9 m, etter særskilt vurdering av departementet.

Rehabilitering av dekker i idrettshall

Det kan gis tilskudd til rehabilitering av dekker i idrettshaller som består av

- en normal aktivitetsflate (23 x 44 m)
Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 500 000.
- to normale aktivitetsflater
Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 900 000.

---

⁷ Idrettshall defineres som en hall som kan brukes vekselvis til ulike idrettsaktiviteter uten tidskrevende klargjøring eller omgjøring, d.v.s. at hallen kan ha løpende vekselbruk mellom idretter.

Isanlegg (kunstis)

Bandybane

Type: aktivitetsflate 64 x 108 m.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 8 000 000.

Bandybane med 285 m rundbane

Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet.

Hurtigløpsbane

Type: 400 m rundløpsbane.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 6 000 000.

Bandy- og hurtigløpsanlegg

Type: bandybane 64 x 108 m og 400 m rundløpsbane for hurtigløp.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 12 000 000.

Andre banemål etter særskilt vurdering av departementet.

Curlinghall

Tilskuddssatser:

- curlinghall med to baner: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 3 000 000.
- curlinghall med fire baner: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 7 500 000.

Curlinghall med flere enn fire baner vurderes særskilt av departementet.

Ishockey, utendørs kunstis

Type: spilleflate 30 x 60 m.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 2 000 000.

Utendørs kunstisflater

Type: minste areal 900 m² og lysanlegg må være inkludert.

Tilskudd: som nærmiljøanlegg, se kap. 3..

Ishall

Type: spilleflate normalt 30 x 60 m, minimum 26 x 56 m.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 12 000 000.

Beløpet inkluderer to sett garderober, rom for isprepareringsmaskin, lagerrom, sliperom for skøyter og publikumsbeskyttelse.

Andre størrelser etter særskilt vurdering av departementet.

Kampidrettsanlegg

Se aktivitetssal.

Større anlegg etter særskilt vurdering av departementet.

Kart

Orienteringskart

For kontroll i forbindelse med sluttutbetaling av spillemidler, se pkt. 6.2.5.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Skiorienteringskart

For kontroll i forbindelse med sluttutbetaling av spillemidler, se pkt. 6.2.5.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Andre kart

For turkart og sjøsportkart, se under *Friluftslivsanlegg*.

Klatreanlegg

Klatrehall

Hallen skal bygges som separat hall kun avsatt til klatring eller i tilknytning til en annen hall, for eksempel idrettshall. Klatrehallen må ha min. 200 m² klatrevegg med høyde min. 10 m.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 2 500 000.

Større klatreanlegg etter særskilt vurdering av departementet.

Klatrevegg/buldrevegg

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Klatreruter i fjellvegger

Type: klatreførere.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Type: sikring av klatreruter (sikringsbolter etc.).

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Luftsportanlegg

Type: anlegg for motorfly, mikrofly, seilflyging, fallskjermhopping, hanggliding/paragliding og modellfly. Hangar, start- og landingsstriper.

Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet.

Motorsportanlegg

Type: kartingbane, bilcrossbane, crosscartbane, rallycrossbane, street legal, drifting, bakkeløpstrase og offroad.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Type: trial og motocrossløype.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Type: bane for radiostyrt bil.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Type: snøscooterbane, baneracing, roadracing, dragrace, speedwaybane, longtrack og depotområde for større motorsportsanlegg.

Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet.

Dersom et anlegg inneholder flere banetyper/grener, vurderes tilskuddssatsen særskilt av departementet.

Rideanlegg

Ridehall

Ridehall	20 x 42 m	Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 500 000.

Ridehall	20 x 60 m	Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 2 500 000.

Større haller		Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet.

Stall

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000 for inntil 30 stallplasser.

Større staller etter særskilt vurdering av departementet.

Utendørsbaner

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Ridesti

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Rugbyanlegg

Se fotballanlegg.

Samiske idretter

Anlegg for reinkappkjøring

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Anlegg for lassokasting

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Skateparkanlegg

Utendørs skatepark

Skateparken skal være avsatt til skateboard (og eventuell annen ikke-motorisert rullende aktivitet). Arealet må tilsvare minst 800 m² effektiv kjøreflate i **varig** materiale, for eksempel betong.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 2 000 000.

Andre størrelser etter særskilt vurdering av departementet.

Skatehall

Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet.

Skianlegg

Alpinbakker

Slalåmbakker/storslalåmbakker

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000 for hver av enhetene bakke/skitrekk.

Super G og utforløyper

Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet.

Snowboard- og/eller freestyleanlegg

Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet.

Hoppbakker

Type: bakke inkludert dommertårn, hoppmålertrapp, løpertrapp, trenertribune.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Bakker med K/W=75 m og større etter særskilt vurdering av departementet.

Til hoppbakker for helårsbruk kan det i tillegg søkes om inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000 til porselens- eller frys spor og plastdekke i unnarenn.

Skiheis/skitrekk

Søknad om tilskudd til skiheiser/skitrekk forutsetter at det foreligger konsesjon fra fylkesmannen. Driftstillatelse fra Taubanetilsynet (Statens jernbanetilsyn) skal foreligge før sluttutbetaling av tilskudd. Samferdselsdepartementet endret organiseringen av Taubanetilsynet fra 1. januar 2012.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Langrenn/skiskyting

Langrennsanlegg

I et langrennsanlegg inngår stadion, smørebod, sprinttrasé og løyper (traséarbeid) i tilknytning til permanent stadion. De ulike anleggsenheter i forbindelse med et langrennsanlegg kan vurderes som separate søknader.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Løypetraséer med asfaltdekke

Til løypetraséer for helårsbruk med asfaltdekke kan det i tillegg søkes om tilskudd på 1/3 av kostnadene inntil kr 700 000 til legging av asfaltdekket.

Store anlegg: etter særskilt vurdering av departementet.

Skiskytteranlegg

I et skiskytteranlegg inngår start-/målområde, skytebane, strafferunde og vekslingsfelt.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Snøproduksjonsanlegg

Det kan gis tilskudd til snøkanoner, pumper, vannbasseng, tilførselsledninger og annet utstyr som er nødvendig for snøproduksjon. Nødvendige offentlige tillatelser og konsesjoner for eventuelt uttak av vann fra vassdrag eller bygging av vannbasseng må foreligge før spillemidler kan utbetales.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Skyteanlegg

Det kan gis tilskudd til alle typer skyteanlegg. Dette gjelder også anlegg eid av lag og foreninger tilsluttet Det Frivillige Skyttervesen (DFS) og Norges Jeger- og Fiskerforbund.

Type: utendørs skytebane

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Type: innendørs skytebane, 10 m, minimum fire skiver

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Type: innendørs skytebane, 15 m:

5 - 9 baner   Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

10 - 14 baner   Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

15 - 19 baner   Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 500 000.

20 - baner   Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 2 000 000.

Type: innendørs skytebane, 25 m:

5 - 9 baner   Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

10 - 14 baner   Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 500 000.

15 - 19 baner   Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 2 250 000.

20 - baner   Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 3 000 000.

Type: innendørs skytebane, 50 m:

5 - 9 baner   Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 850 000.

10 - 14 baner   Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 2 800 000.

15 - 19 baner   Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 4 200 000.

20 - baner   Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 5 600 000.

Tilskudd til innendørs skytebane, andre avstander: etter særskilt vurdering av departementet.

Der det ytes tilskudd gjennom DFS tildelt over forsvarsbudsjettet, jf. lov om statsbidrag til anlegg mv. av skytebaner av 5. april 1974, skal sum tilskudd av spillemidlene og eventuelle tilskudd gjennom DFS ikke utgjøre mer enn 50 % av godkjente kostnader.

Det kreves godkjenning fra lokal politimyndighet.

Rehabilitering av elektroniske skiver

Type: elektronisk målskivemateriell.

Tilskudd etter minimum **ti års brukstid**: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Svømmeanlegg

Innendørs svømmeanlegg

Innendørs svømmeanlegg inkluderer garderobes og nødvendige tilleggsrom.

Type: Opplæringsbasseng, 12,5 x 8,5 m

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 4 500 000.

Type: treningsbasseng, 25,0 x 12,5 m, seks baner, banebredde 2 m.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 17 000 000.

Type: konkurransebasseng, 25,0 x 15,5 m, seks baner, banebredde 2,5 m.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 21 000 000.

Type: konkurransebasseng, 50 m.

Tilskudd etter særskilt vurdering av departementet.

For konkurransebasseng skal det avsettes arealer for arrangementtekniske oppgaver og tilskuere.

Opplæringsbasseng, minimum 12,5 x 8,5 m, i tillegg til større basseng, kan gis tilskudd på inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 4 000 000.

Rullestolrampe til opplæringsbasseng

Det gis tilskudd på inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 200 000 til etablering av rullestolrampe i tilknytning til opplæringsbasseng. Det er forutsatt at rampen plasseres utenfor og i tillegg til bassenget, slik at vannareal/bane ikke tas i bruk til rampen.

Hev- og senkbare bunner og brygger

Det kan søkes om tilskudd til hev- og senkbare bunner og brygger i basseng med inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Sikkerhets-/overvåkningsutstyr

Det kan søkes om tilskudd til etablering av sikkerhets- og overvåkningsutstyr i basseng/bassengrom med inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Stup

Tillegg for stupeanlegg i tilknytning til basseng:

1 m svikt, 3 m fast

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

1 m svikt, 3 m svikt og 5 m fast

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 2 000 000.

Stupeanlegg i eget basseng og andre høyder vurderes særskilt av departementet.

Ikke tilskuddsberettigede elementer

Det ytes ikke tilskudd til solarium, boblebad, bølgemaskin, rutsjebane eller lignende.

Utendørs svømmeanlegg

Tilskudd etter særskilt vurdering av departementet.

Sykkelanlegg

Type: anlegg for ulike grener i sykling.

Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet.

Tennisanlegg

Tennishall

Tilskuddssatser:

Tennishall med en bane	Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 3 000 000.
Tennishall med to baner	Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 5 000 000.
Tennishall med tre baner	Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 7 000 000.
Tennishall med fire baner	Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 9 000 000.
Tennishall med flere enn fire baner	Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet.
Overtrykkshall for overbygg på utendørsbaner i vintersesong	Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Tennisbaner (utendørs)

Type: opptil fire baner.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Type: flere enn fire baner.

Tilskudd: etter særskilt vurdering av departementet.

Turnhall

Basishall er en treningshall for turn med permanent oppmontert utstyr.

Tilskuddssatser:

Basishaller (23 x 20 m)	Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 4 000 000.
Turnhall (23 x 44 m)	Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 8 000 000.

Andre størrelser etter særskilt vurdering av departementet.

Nedfelt hoppegrop i idrettshall	Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 500 000.

Vannsportanlegg

Båthus for kajaker, robåter, seilbåter, motorbåter⁸

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Brygge/flytebrygge for padling, roing, seiling, vannski og båtsport

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Padleanlegg

Type: anlegg for konkurransepadling.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Roanlegg

Type: anlegg for konkurranseroing.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Utsettingsrampe i tilknytning til vannsportanlegg

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Vannskianlegg

Type: anlegg for trening og konkurranser.

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

Båtsportanlegg

Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 700 000.

---

⁸ For båtsport, ikke fritidsbåter

3. BESTEMMELSER FOR NÆRMILJØANLEGG

Der ikke annet er bestemt, gjelder de generelle vilkårene for tildeling av spillemidler til ordinære anlegg for idrett og fysisk aktivitet, se kap. 2.

3.1 Definisjon

Med nærmiljøanlegg menes utendørsanlegg for egenorganisert, fysisk aktivitet, beliggende i tilknytning til bo- og/eller aktivitetsområder.

Nærmiljøanlegget skal være fritt, allment tilgjengelig for egenorganisert, fysisk aktivitet, først og fremst for barn og ungdom (6-19 år), men også for lokalbefolkningen for øvrig. Nærmiljøanlegget kan unntaksvis brukes til organisert, idrettslig aktivitet, men egenorganisert, fysisk aktivitet skal ha førsteprioritet.

3.1.1 Tilskuddsberettiget

Under følger en liste over tilskuddsberettigede anleggstyper/elementer. Det kan også søkes om tilskudd til andre anleggstyper/elementer, forutsatt departementets skriftlige forhåndssamtykke.

Mange nærmiljøanlegg blir mer funksjonelle og antall brukstimer øker dersom det monteres lysanlegg i tilknytning til anlegget. Det anbefales å vurdere dette behovet ved planlegging av et nærmiljøanlegg.

Følgende liste viser eksempler på tilskuddsberettigede anleggstyper/elementer:

Flerbruksanlegg

- flerbruksområder, inntil 2400 m², med underlag tilrettelagt for f.eks. ballspill, hopp, løp, kast, turnaktiviteter, naturis

Lysanlegg

- lysanlegg i tilknytning til aktivitetsanlegg

Ballaktivitet

- streetbasketanlegg
- sandvolleyballbane
- ballvegg/ballbinge
- faste bordtennisbord
- mindre golfanlegg⁹ (inntil seks hull, lengde inntil 250 m)

Friluftsliv

- turvei/turløype/tursti¹⁰ lengre enn 500 m
- nærmiljøkart

---

⁹ I den grad det lar seg gjøre uten at vesentlige kostnader påløper, bør anleggene tilrettelegges for f.eks. skileik om vinteren.

¹⁰ Ved etablering av turveier/turløyper/turstier kan det inkluderes tilhørende elementer så som merking, hvileplasser og andre tilpasninger for å gjøre turveien/turløyper/turstier best mulig universelt utformet. Det forutsettes at hvileplasser er plassert ved hensiktsmessige steder langs turveien.

Vinteraktivitet

- skileikanlegg
- kunstisflate (min. 900 m², maks. 2400m²)
- hoppbakker med K mindre enn 20 m
- mindre skibakker med høydeforskjell mindre enn 30 m
- vanningsanlegg/vannkum i tilknytning til balløkker/flater for islegging til skøyteaktiviteter vinterstid

Diverse anlegg

- anlegg for parkour
- skateboard/rullebrettbane/inline hockey
- trimparker
- klatrevegg/buldrevegg/klatrestativ dimensjonert for barn og ungdom (6-19 år)
- BMX/offroad/trick/ferdighetsløype
- kurver til frisbeegolf

3.1.2 Ikke tilskuddsberettiget

Rene redskapslekeplasser (sandkasser, husker, sklier, vipper, klatrehus osv.) faller utenfor ordningen. Personlig utstyr og forbruksmateriell (baller, racketer osv.) er heller ikke tilskuddsberettiget.

3.2 Krav til anlegget

Nærmiljøanlegg skal ligge i tilknytning til bo- og/eller aktivitetsområder. Med boområder menes områder der flere har sin faste bopel. Med aktivitetsområder menes områder der flere driver egenorganisert, fysisk aktivitet og/eller organisert, idrettslig aktivitet.

Nærmiljøanlegg kan uansett ligge i tilknytning til skole. Ved samlokalisering med skole skal nærmiljøanlegg være åpent utenfor skoletiden.

Nærmiljøanlegg skal være utendørsanlegg. Det kan settes opp skjerming mot vær der det er behov. Skjermingen kan ikke være så omfattende at nærmiljøanlegget mister karakter av å være utendørsanlegg. Skjermingen er ikke tilskuddsberettiget.

Nærmiljøanlegg skal være universelt utformet og åpne for alle brukere.

Anleggseier har ansvar for sikkerhet i nærmiljøanlegg.

3.2.1 Krav til driften av anlegget

Åpent for idrettslig aktivitet

Anleggseier plikter å holde anlegget åpent for egenorganisert idrettslig/fysisk aktivitet i 20 år fra ferdigstillelse eller rehabilitering av anlegget. Dette innebærer plikt til å drive på årsbasis eller, for de aktiviteter som er sesongrelaterte, på sesongbasis.

Dersom anlegget blir midlertidig stengt for tre måneder eller mer, plikter anleggseier på forhånd å orientere departementet. Denne plikten påhviler også kommunen. Departementet har rett til å sette vilkår for slik midlertidig stenging av anlegget. Blir anlegget ikke åpnet i løpet av seks måneder, regnes stengingen som mislighold, med

mindre det foreligger skriftlig godkjennelse fra departementet for en forlenget stengning.

Dersom den fremtidige drift av anlegget er truet, skal anleggseier uten ugrunnet opphold orientere departementet om dette. Denne plikten påhviler også kommunen.

Andre krav til driften av anlegget

Øvrige krav til driften av anlegget følger av pkt. 2.3.

3.3 Krav til søknaden

Søknad om tilskudd ved tildeling i 2017 leveres elektronisk på nettstedet www.idrettsanlegg.no. Se pkt. 1.3.

Følgende vedlegg skal følge søknaden, se pkt. 2.2.8:

Vedlegg 1:	Idrettsfunksjonelt forhåndsgodkjente planer for anlegget med behovsoppgave
Vedlegg 2:	Detaljert kostnadsoverslag
Vedlegg 3:	Dokumentasjon av de ulike deler av finansieringsplanen
Vedlegg 4:	Plan for drift av anlegget
Vedlegg 5:	Rett til bruk av grunn. Se pkt. 3.4.

3.3.1 Krav til søker

Oversikt over hvem som kan søke om tilskudd til nærmiljøanlegg, se pkt. 2.2.1.

I tillegg til søkere nevnt i pkt. 2.2.1 kan borettslag og velforeninger søke om tilskudd til nærmiljøanlegg. Krav om forhåndsgodkjenning av vedtekter gjelder ikke for borettslag og velforeninger.

3.3.2 Krav om eiendomsrett eller feste-/leierett til grunn

Søker må ha rett til bruk av grunnen hvor anlegget ligger/skal ligge. Denne retten skal dokumenteres og ha hjemmel i ett av følgende forhold:

- tinglyst eiendomsrett, som skal dokumenteres med bekreftet utskrift av grunnboken
- tinglyst feste-/leierett av minimum 20 års varighet, som skal dokumenteres med bekreftet kopi av feste-/leieavtalen og bekreftet utskrift av grunnboken
- avtale av minimum 20 års varighet med kommunen/fylkeskommunen/staten om bruk av grunnen, når det gjelder anlegg på kommunal, fylkeskommunal eller statlig grunn
- avtale av minimum 20 års varighet med grunneier(e) om bruk av grunnen når det gjelder turveier, turløyper og turstier.

I helt spesielle tilfeller kan departementet, etter forutgående skriftlig søknad, gi dispensasjon fra kravene. Søknadsfrist er **15. november 2016**.

3.3.3 Teknisk krav og godkjenning

Planer for nærmiljøanlegg skal ha idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning fra kommunen før byggearbeider igangsettes.

Teknisk oppbygging av areal for nærmiljøanlegg bør så langt det er mulig følge gjeldende anbefalinger for teknisk oppbygging av tilsvarende ordinære idrettsanlegg. Det er også utarbeidet egne veiledere for enkelte anleggstyper som f.eks. skileikanlegg og sandvolleyballbaner. Det anbefales at disse benyttes ved utforming av anleggene.

For nærmiljøkart anbefales det at Norges Orienteringsforbunds kartnorm følges.

Det understrekes at aktivitet i nærmiljøanleggene vil medføre støy som i boligområder kan være sjenerende for naboer. Planene bør derfor vurderes spesielt med tanke på dette. Helse- og omsorgsdepartementet har utarbeidet "Veileder for støyvurdering ved etablering av nærmiljøanlegg" (IS-1693), med det formål å forebygge og redusere støy fra anleggene. Veilederen er revidert av Helsedirektoratet og kan lastes ned fra www.helsedirektoratet.no/publikasjoner.

Tiltaket kan være søknadspliktig for byggetillatelse etter plan- og bygningsloven, og søker bes undersøke dette i forbindelse med prosjektering.

3.3.4 Nærmiljøanlegg i kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet

Nærmiljøanlegg med kostnadsramme over kr 600 000 skal være del av en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet.

Utbygging av nærmiljøanlegg for fysisk aktivitet bør gjøres i samsvar med vedtatte målsettinger, og derfor bør også mindre nærmiljøanlegg være omtalt i en kommunal plan.

Det oppfordres til dialog mellom lokale frivillige organisasjoner, eksempelvis idrettslag, og skole ved bygging av nærmiljøanlegg i tilknytning til skoler. Dette vil være et ledd i utvikling av gode sosiale møteplasser i lokalsamfunnene.

3.4 Tilskuddsbeløp og beløpsgrense

Det kan søkes om tilskudd på 50 % av godkjent kostnad. Maksimalt tilskudd per anleggsenhet er kr 300 000. Nedre beløpsgrense for godkjent kostnad er kr 50 000 (tilskudd kr 25 000).

Grunnlag for tilskudd er begrenset oppad til kr 600 000. Nedre godkjente kostnadsramme er kr 50 000.

Til utendørs kunstisflate kan det gis tilskudd på inntil 50 % av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 200 000.

Merk:

- Særlige tilskuddssatser (jf. pkt. 2.6.2) gjelder ikke for nærmiljøanlegg.
- Samlet statlig tilskudd kan ikke overstige 50 % av godkjent kostnad.
- Summen av offentlige tilskudd (kommunale, fylkeskommunale og statlige midler inklusiv spillemidler) kan ikke utgjøre et høyere beløp enn kontantutgiftene i godkjent kostnad.

3.4.1 Tilskudd til rehabilitering

Det kan søkes om tilskudd til rehabilitering av nærmiljøanlegg etter 10 års bruk. Søknadsprosedyre er den samme som for nye anlegg.

Rehabilitering er en istandsetting av anlegget som skal gi vesentlig standardheving i forhold til dagens situasjon. Rehabilitering kan også innebære større utskiftninger og ombygging av anlegget til behovsriktige formål.

4. BESTEMMELSER FOR LØYPETILTAK I FJELLET OG OVERNATTINGSHYTTER

Frist for søknader om tilskudd til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter er **1. november 2016**.

4.1 Alminnelige bestemmelser

Der ikke annet er bestemt gjelder de generelle vilkårene for tildeling av spillemidler til idrettsanlegg. Se for øvrig kap. 1, kap. 2 samt kap. 5 og pkt. 6.2.6.

Det stilles krav til universell utforming der anleggets beliggenhet gjør dette relevant.

4.2 Krav til søker

Løypetiltak og overnattingshytter i fjellet

Søkere om tilskudd til løypetiltak og overnattingshytter i fjellet kan være foreninger tilsluttet Den Norske Turistforening (DNT), andre frivillige foreninger med tilsvarende formål som DNT, og fjellstyrer (i henhold til fjellova). For sammenslutninger som ikke er tilsluttet DNT, skal vedtektene forhåndsgodkjennes av departementet. For å være sikret søknadsbehandling i 2017, må søknad om forhåndsgodkjenning sendes til departementet innen **15. oktober 2016**.

Overnattingshytter ved kysten og i lavlandet

Søkere om tilskudd til overnattingshytter ved kysten og i lavlandet kan være sammenslutninger organisert under Friluftsrådenes Landsforbund, samt Oslofjordens Friluftsråd, og Norsk Friluftsliv.

Det er som hovedregel kun eieren av anlegget som kan søke om tilskudd fra spillemidlene. Det kan søkes om midler til hytter som ikke eies av søker dersom bygningen eies av kommune, fylkeskommune eller stat og det inngås avtale om rett til bruk av minimum 30 års varighet fra ferdigstilling av anlegget. Retten skal dokumenteres.

4.3 Krav om eiendomsrett eller feste-/leierett til grunn

Søker må ha rett til bruk av grunnen hvor anlegget ligger/skal ligge. Denne retten skal dokumenteres og ha hjemmel i ett av følgende forhold:

- tinglyst eiendomsrett, som skal dokumenteres med bekreftet utskrift av grunnboken
- tinglyst feste-/leierett av minimum 30 års varighet, som skal dokumenteres med bekreftet kopi av feste-/leieavtalen og bekreftet utskrift av grunnboken
- avtale av minimum 30 års varighet med kommunen/fylkeskommunen/staten om bruk av grunnen, når det gjelder anlegg på kommunal, fylkeskommunal eller statlig grunn
- avtale av minimum 30 års varighet med grunneiere om bruk av grunnen, når det gjelder løypetiltak.

Ved remerking av stier eldre enn 50 år, må grunneier varsles og gis anledning til å uttale seg om tiltaket. Ved nymerking av løyper og remerking av løyper yngre enn 50 år, må det foreligge tillatelse fra grunneier.

I helt spesielle tilfeller kan departementet, etter forutgående skriftlig søknad, gi dispensasjon fra disse kravene. For å være sikret søknadsbehandling i 2017, må søknad om dispensasjon sendes til departementet innen **15. oktober 2016**.

4.4 Tilskuddsberettiget

Løypetiltak og overnattingshytter i fjellet

Det kan søkes om tilskudd til løypetiltak i fjellet og til overnattingshytter og sikringshytter som ligger i tilknytning til rutenettet i fjellet.

Løypetiltak: Det kan søkes om tilskudd til opparbeiding av stier og løyper, herunder bl.a. hvilebuer og uværsskur, klopper, bruer og andre muligheter for passering av elver, varding, skilting og rødmerking.

Overnattings- og sikringshytter: Det kan søkes om tilskudd til investeringer i bygg som ligger i tilknytning til rutenettet i fjellet. Det kan også søkes om tilskudd til ombygging, utvidelse og rehabilitering. Det kan ikke søkes om tilskudd til vedlikehold og drift. Det kan heller ikke søkes om tilskudd til grunnerverv.

Overnattingshytter ved kysten

Det kan søkes om tilskudd til overnattingshytter som ligger i tilknytning til kystleden/turruter ved kysten, dersom tiltaket er igangsatt etter 1. januar 2014.

Overnattingshytter: Det kan søkes om tilskudd til investeringer i bygg som ligger i tilknytning til kystleden/turruter ved kysten. Det kan også søkes om tilskudd til ombygging, utvidelse og rehabilitering. Det kan ikke søkes om tilskudd til vedlikehold og drift. Det kan heller ikke søkes om tilskudd til grunnerverv.

Overnattingshytter i lavlandet

Det kan søkes om tilskudd til overnattingshytter i lavlandet som ligger i tilknytning til et løypenett med andre overnattingsplasser. Hyttene må være åpne for allmennheten. Tiltaket må være igangsatt etter 1. januar 2015.

Overnattingshytter: Det kan søkes om tilskudd til investeringer i bygg som ligger i tilknytning til løypenett i lavlandet. Det kan også søkes om tilskudd til ombygging, utvidelse og rehabilitering. Det kan ikke søkes om tilskudd til vedlikehold og drift. Det kan heller ikke søkes om tilskudd til grunnerverv.

4.5 Tilskuddsbeløp og beløpsgrense

Nedre grense for godkjent kostnad er kr 150 000 for overnattings- og sikringshytter og kr 20 000 per løypetiltak.

Til sikringshytter og løypetiltak kan det søkes om tilskudd på inntil 50 % av godkjent kostnad. Maksimalt tilskuddsbeløp er kr 1 000 000.

Til overnattingshytter kan det søkes om tilskudd på inntil 1/3 av godkjent kostnad. Maksimalt tilskuddsbeløp er kr 2 000 000. Hyttetun med flere hytter/bygg anses som ett søknadsobjekt. Beløpsgrensen gjelder således for samtlige bygg på hyttetunet, med unntak av sikringshytte. Dersom det er innvilget flere tilskudd til ett søknadsobjekt, vil samlet tilskudd i løpet av de 10 siste årene maksimalt kunne utgjøre 2 000 000.

Anlegg i kommuner i Nordland og Namdalen kan få et tillegg på 20 % av ordinært tilskudd, og anlegg i kommuner i Troms og Finnmark kan få et tillegg på 25 % av ordinært tilskudd, jf. pkt. 2.6.2.

For særlig kostnadskrevende byggeprosjekter fastsettes tilskuddet etter særskilt vurdering av departementet. For å være sikret søknadsbehandling i 2017, må skriftlig søknad om økt tilskudd, hvor søker redegjør for det økte behovet, sendes til departementet innen **1. oktober 2016**. Deretter kan søknaden om spillemidler sendes inn.

Samlet statlig tilskudd til anlegget kan ikke overstige 50 % av godkjent kostnad i søknaden.

4.6 Krav til søknad om spillemidler

Søknad om tilskudd ved tildeling i 2017 leveres elektronisk på nettstedet www.idrettsanlegg.no. Søknader om tilskudd til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter i fjellet, ved kysten og i lavlandet blir behandlet av DNT og ikke av kommunen anlegget er geografisk plassert i. Søknaden må inneholde utfyllende opplysninger og dokumentasjon som har betydning for om tilskudd kan gis, se også pkt. 2.2.8. Det må være samsvar mellom tall i søknaden og tall i vedleggene.

Vedlegg 1:	Tegninger av bygg og anlegg som er i samsvar med lov og forskrifter. Stier og løyper må være inntegnet på kart vedlagt detaljtegninger av de arbeider som skal utføres.
Vedlegg 2:	Detaljert kostnadsoverslag (se skjema på www.idrettsanlegg.no).
Vedlegg 3:	Dokumentasjon av de ulike deler av finansieringsplanen. f.eks. dugnadsoversikt.
Vedlegg 4:	Behovsvurdering inkl. beskrivelse av tiltaket, herunder tiltak for universell utforming der dette er relevant. Se pkt. 4.4 og pkt. 2.5.5.
Vedlegg 5:	Rett til bruk av grunn. Se pkt. 4.3.

4.7 Dugnad

Dugnadsarbeid skal fremgå i en egen dugnadsoversikt (i vedlegg 3) utarbeidet med utgangspunkt i de arbeider som etter kostnadsoverslaget (vedlegg 2) skal utføres på dugnad.

Verdien av dugnadsarbeidet beregnes av kvalifisert fagperson (f.eks. kostnadsvurdering/anbud fra kommune eller firma [entreprenør, håndverker e.l.]).

Det er ikke anledning til å beregne merverdiavgift på dugnad.

Se nærmere pkt. 5.6.

4.8 Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet

For å sikre at friluftslivet blir ivaretatt på plansiden bør anlegget inngå i en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet for det gjeldende området.

4.9 Krav til driften av anlegget

Åpent for idrettslig aktivitet

Anleggseier plikter å holde anlegget åpent for egenorganisert idrettslig/fysisk aktivitet i 30 år fra ferdigstillelse av anlegget. Dette innebærer plikt til å drive på årsbasis eller på sesongbasis, for aktiviteter som har kortere sesonger.

Dersom anlegget blir midlertidig stengt for tre måneder eller mer, plikter anleggseier på forhånd å orientere departementet. Denne plikten påhviler også kommunen.

Departementet har rett til å sette vilkår for slik midlertidig stengning av anlegget. Blir anlegget ikke åpnet i løpet av seks måneder, regnes stengningen som mislighold, med mindre det foreligger skriftlig godkjenning fra departementet for en forlenget stengning.

Dersom den fremtidige drift av anlegget er truet, skal anleggseier uten ugrunnet opphold orientere departementet om dette. Denne plikten påhviler også kommunen.

Andre krav til driften av anlegget

Øvrige krav til driften av anlegget følger av pkt. 2.3.

4.10 Søknadsprosedyre

Søknader om tilskudd til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter i fjellet, ved kysten og i lavlandet må sendes inn innen **1. november 2016**.

Søknadsskjema finnes på www.idrettsanlegg.no under *Søknads- og regnskapsskjema*. Når søknaden er fullstendig utfylt inkludert aktuelle vedlegg, sendes den elektronisk til DNT (valg i skjemaet). DNT behandler alle søknadene.

Søknader om løypetiltak og overnattingshytter i fjellet blir prioritert av DNT, jf. punkt 4.6.

Friluftsrådenes Landsforbund (FL) og Norsk Friluftsliv får oversikt over søknader om tilskudd til overnattingshytter ved kysten og i lavlandet til uttalelse, med svarfrist **1. februar 2017**.

DNT overfører alle søknadene elektronisk til departementet innen **15. februar 2017**. I tillegg sender DNT brev til departementet med oversikt over prioritering av søknader om tilskudd til løypetiltak og overnattingshytter i fjellet.

Departementet foretar endelig prioritering av søknadene og vedtar fordeling av midlene. Melding om vedtaket sendes til søkeren innen **15. mai 2017**.

Det vises til pkt. 6.2.6 vedrørende inndragning av tildelte spillemidler. For tilskudd til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter i fjellet, ved kysten og i lavlandet, har departementet tilsvarende rolle som fylkeskommunen.

4.11 Utbetaling av tilskudd

Tilskuddsmottaker sender utbetalingsanmodning inkludert regnskap med nødvendige vedlegg til departementet. Kontonummer for overføring av tilskudd må oppgis.

Regnskapet skal være ført slik at det kan sammenlignes med godkjent kostnads-overslag og finansieringsplan som ble innsendt ved søknad.

Regnskapet skal føres i eget regnskapsskjema (se www.idrettsanlegg.no).

Revisorattestasjon skal vedlegges regnskapet, jf. pkt. 5.11 og 5.13. Regnskapet, som skal samsvare med godkjent kostnadsoverslag, bør være detaljert. Kostnadene skal være dokumentert. Ved eventuelle endringer i finansieringsplanen (inkludert verdi av dugnad m.v.) må departementet kontaktes for ny godkjenning før regnskapet sendes inn.

Der det er aktuelt, skal kopi av ferdigattest vedlegges regnskapet.

Se for øvrig kap. 5.

5. REGNSKAP OG KONTROLL

5.1 Regnskapsplikt

Alle tilskuddsmottakere som mottar tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet, plikter å levere eget anleggsregnskap.

Departementet har fastsatt nærmere regler og bestemmelser for bruken av tildelte midler, utbetaling, regnskap og kontroll. Siste del av tilskuddet blir ikke utbetalt før kontrollert sluttregnskap (totalregnskap) og revisorattestasjon er levert til fylkeskommunen¹¹.

Tilskuddsmottaker plikter å påse at tildelt tilskudd anvendes i samsvar med forutsetninger og fastsatte vilkår.

Revisorattestert anleggsregnskap er også grunnlag for søknad om kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg.

5.2 Krav til regnskapsfører

Mottakere av midler må forvisse seg om at regnskapsfører har tilstrekkelige forutsetninger for å kunne utføre regnskapsføringen på tilfredsstillende måte, og at vedkommende er kjent med departementets krav og retningslinjer.

5.3 Krav om eget anleggsregnskap

Det skal føres eget anleggsregnskap for vedkommende idrettsanlegg. Tilskuddsmottakere utenom kommuner og fylkeskommuner bør benytte en egen bankkonto for alle utbetalinger/innbetalinger vedrørende anleggsinvesteringen.

Anleggsregnskapet skal holdes atskilt fra øvrige regnskap.

5.4 Krav om regnskap som er sammenlignbart med godkjent kostnadsoverslag og finansieringsplan

Regnskapet skal være ført slik at det kan sammenlignes med godkjent kostnadsoverslag og finansieringsplan fra spillemiddelsøknaden. Hovedpostene i regnskapet skal være de samme som postene i det godkjente kostnadsoverslaget.

Regnskapsskjema (regnskapssammendrag for bygging av anlegg) finnes på www.idrettsanlegg.no. Kostnader skal dokumenteres.

---

¹¹ Departementet for løypetiltak i fjellet og overnattingshytter.

5.5 Krav til dokumentasjon av utbetalinger og innbetalinger

Det skal foreligge bilag over alle utbetalinger og innbetalinger. Bilagene skal vise

- hva utbetalingen/innbetalingen gjelder
- hvilken konto som er belastet
- hvem som har anvist
- hvem som har attestert
- bilagsnummer

Bilag over utbetalinger som omfatter merverdiavgift, skal være i samsvar med kravene i bokføringsforskriften (forskrift av 1. desember 2004 nr. 1558 om bokføring), kap. 5.

Attestasjon og anvisning skal ikke gjøres av samme person.

Tilskuddsmottaker plikter å oppbevare bilagene og regnskapene i 10 år.

5.6 Dugnad, gaver¹² (utenom pengegaver) og rabatter¹³ – registrering i regnskapsskjemaet

Det er fylkeskommunen som godkjenner det endelige kostnadsoverslaget. Verdi av dugnad, gaver og rabatter kan ikke føres opp med et høyere beløp i regnskapet enn i det godkjente kostnadsoverslaget i søknaden.

Det skal ikke beregnes merverdiavgift på dugnad, gaver og rabatter.

Dersom det er betalt for arbeid eller materialer (ytelser) som i søknaden var oppført som dugnad, gaver eller rabatter, skal verdien av disse ytelser nedjusteres i regnskapet med tilsvarende beløp. Verdien vil i stedet fremkomme som en betalt utgift.

Ved eventuelle endringer i finansieringsplanen (inkludert verdi av dugnad, rabatter m.v.), må kommune og fylkeskommune kontaktes for ny godkjenning, før regnskapet sendes inn.

5.7 Finansiering – registrering i regnskapsskjemaet

Finansiering som skal dekke anleggskostnadene, som egenkapital, spillemidler, lån, kommunale og fylkeskommunale tilskudd og private tilskudd, skal registreres i regnskapsskjemaet. Inntektspostene skal tilsvare postene for inntekter som inngikk i finansieringsplanen i sist godkjente budsjett i søknaden.

5.8 Innberetningsplikt, skattetrekk m.v.

Den alminnelige lovgivningens bestemmelser om innberetningsplikt, skattetrekk, arbeidsgiveravgift m.v. skal følges.

---

¹² Gaver gjelder ikke som beregningsgrunnlag for nye søknader fra og med tildelingsåret 2017.

¹³ Rabatter gjelder ikke som beregningsgrunnlag for nye søknader fra og med tildelingsåret 2015.

5.9 Krav om godkjenning av anlegget etter ferdigstillelse

Kommunen skal, så snart anlegget er ferdig, foreta ferdigbefaring. Kommunen skal attestere at anlegget er fullført i samsvar med godkjente planer. Dette skal gjøres før regnskap legges frem for revisor. Se eget felt på regnskapsskjemaet.

5.10 Utlevering av dokumentasjon til revisor

Avsluttet regnskap, regnskapsbøker, bilag og kontoutskrifter skal uoppfordret overleveres til revisor for kontroll. Sammen med regnskapet skal det følge et utfylt regnskapsskjema. Skjema er tilgjengelig på nettsiden www.idrettsanlegg.no. Revisor skal også få tilgang til endelig godkjent søknad med vedlegg (fra kommunen eller fylkeskommunen).

Fylkeskommunen og departementet kan kreve å få utlevert fullstendig regnskap med bilag.

5.11 Krav til revisor

Regnskapet skal gjennomgås og kontrolleres av kommunens revisor¹⁴. Kontroll av regnskap for anlegg med tilskudd inntil kr 200 000 kan utføres av annen revisor, for eksempel organisasjonens tillitsvalgte revisor.

5.12 Krav til kontroll av regnskap

Revisor skal kontrollere

- a) at inntekter og kostnader vedrører anlegget, herunder at bare utgifter til tilskuddsberettigede elementer inngår som del av de tilskuddsberettigede kostnadene
- b) at oppgitte beløp for merverdiavgift tilsvarer faktisk betalt merverdiavgift
- c) at utgifter er attestert og anvist av personer med de nødvendige fullmakter
- d) at inn- og utbetalinger som vedrører anlegget er foretatt fra den konto som er oppgitt for dette formål
- e) at det er et klart skille mellom byggeregnskapet for anlegget og den øvrige drift
- f) at verdien av dugnad, gaver (utenom pengegaver) og rabatter er i samsvar med retningslinjene for verdsettelsen av disse postene, og i samsvar med budsjettet som er godkjent av fylkeskommunen
- g) at dersom det er betalt for arbeid eller materialer (ytelser) som i søknaden var oppført som dugnad, gaver og/eller rabatter, er verdien av ikke-betalte utgifter i regnskapet nedjustert med tilsvarende beløp
- h) at regnskapssammendraget som sendes fylkeskommunen, er i samsvar med det kontrollerte regnskapet

Summen av kontantutgifter og fastsatt verdi av gaver, dugnad og rabatter (tilskuddsberettigede utgifter), utgjør sluttkostnad for anlegget.

---

¹⁴ Dersom søker er et aksjeselskap med revisjonsplikt, kan anleggsregnskap kontrolleres av selskapets revisor. Regnskap for løypetiltak i fjellet og overnattingshytter i fjellet, kan revideres av annen statsautorisert eller registrert revisor.

Når beskrevne kontrollhandlinger er gjennomført, skal revisor attestere på regnskapsskjemaet (regnskapssammendraget). Eventuelle merknader skal gå fram av revisorattesten.

Regnskapet skal, for de tilskuddsmottakere dette er aktuelt for, legges til grunn for søknad om kompensasjon for betalt merverdiavgift. Det skal derfor, i tillegg til punktene over, kontrolleres om det er krevet fradrag for inngående merverdiavgift.

5.13 Revisorattestasjon

Revisorattest skal vedlegges regnskapet.

Revisors gjennomgang av regnskapet utføres i samsvar med ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger. De krav til kontroll av regnskap som fremkommer ovenfor, definerer kontrollhandlingene. Revisors kontroller kan likevel baseres på risiko-/vesentlighetsvurderinger ifølge relevante utvalgsmetoder.

Den verifiserte sluttkostnadens størrelse bør framgå av revisorattestasjonen. Dersom revisor ikke kan verifisere sluttkostnaden for anlegget, skal det i revisorattestasjonen framgå hvilke beløp revisor finner ikke å kunne bekrefte. De beløp revisor ikke finner å kunne bekrefte, må spesifiseres.

Dersom regnskapet er av slik kvalitet at det ikke lar seg kontrollere, skal dette begrunnes i uttalelse fra revisor.

5.14 Utbetaling av tilskudd

Tilskuddsmottakere skal sende utbetalingsanmodning vedlagt utfylt regnskapsskjema og aktuelle vedlegg til fylkeskommunen. Utbetaling fra fylkeskommunen baseres på kontrollert regnskap. Sluttutbetaling kan først skje etter at fylkeskommunen har godkjent revisorkontrollert sluttregnskap (totalregnskap).

Eventuelle restbeløp skal inndras av fylkeskommunen. Ved mislighold av vilkårene for tilskudd, skal fylkeskommunen kreve utbetalte beløp tilbakebetalt.

Tilskuddsmottakere som har levert regnskap av en slik kvalitet at det ikke kan kontrolleres av revisor, jf. ovenfor, skal normalt ikke få utbetalt tildelte spillemidler.

Se pkt. 6.2.5 for mer informasjon om utbetaling til den enkelte tilskuddsmottaker.

5.15 Kontroll av regnskapene m.v.

Riksrevisjonen, departementet eller fylkeskommunen kan foreta kontroll, enten ved besøk på stedet og/eller ved å få regnskapene sendt inn.

Det vises til det generelle pålegg Stortinget har gitt forvaltningen om å føre kontroll med tilskudd til "offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll", jf. § 10 andre ledd i Stortingets bevilgningsreglement.

6. KOMMUNAL OG FYLKESKOMMUNAL SAKSBEHANDLING

6.1 Kommunal saksbehandling

6.1.1 Kommunal planlegging

For ordinære anlegg er det en forutsetning at tiltaket det søkes om tilskudd til, inngår i en vedtatt kommunal plan.

Det er i første rekke kommunen som gjennom planlegging etter plan- og bygningsloven former det fysiske miljø og sikrer kvalitet og muligheter for bygging ut fra egenart og lokale forutsetninger. Hver enkelt kommune har ansvaret for å legge forholdene til rette for den konkrete planlegging (kommuneplan og reguleringsplan) etter loven. Kommunene må i sin planlegging følge de retningslinjer og mål som statlige organer og fylkeskommunen bringer inn i planprosessen.

En kommunal plan er et politisk dokument og et styringsredskap for å oppnå de målsettinger kommunen har. Planen skal initieres og vedtas av kommunestyret. Innen første år med nytt kommunestyre skal kommunal planstrategi vedtas, altså hvert fjerde år. Gjennom vedtak av kommunal planstrategi bestemmer kommunen om det skal gjøres en full eller delvis kommuneplanrevisjon, og hva revisjonen skal gå ut på. Planstrategien gir føringer for hvilke planer og tilhørende handlingsdeler som skal utarbeides. For å fange opp nye eller endrede behov og forutsetninger, krever plan- og bygningsloven en årlig rullering av handlingsdelen.

For nærmere informasjon om kommunal planlegging, se veileder i "Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet", V-0798.

6.1.2 Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer

For idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for idrettsanlegg, se pkt 2.5, samt veileder V-0985 "Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning – Veileder for kommunale saksbehandlere"

Kommunene er bemyndiget til å forhåndsgodkjenne planer for de fleste typer anlegg. Dette innebærer at kommunene selv må sørge for den nødvendige kompetansen for å kunne gjøre dette. Det anbefales at man tar kontakt med kommunens avdeling for byggesak og/eller eiendom for å gi vurderinger i forbindelse med forhåndsgodkjenninger og kostnadsoverslag.

Søknaden om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning skal være helhetlig og med fullstendig tegningsgrunnlag. Ved godkjenning utstedes et godkjenningsbrev og planene skal påføres dato, stempel og underskrift. Dette skal vedlegges som dokumentasjon på hva det søkes om tilskudd til. Tegningene/planene kan stemples elektronisk og sendes elektronisk. Ett sett planer beholdes av kommunen, ett sett skal følge søknad om spillemidler og ett sett beholdes av anleggseier. Hvis tegningene/planene godkjennes på papir må det leveres 3 sett.

Kommunen fastsetter frist for innsending av søknader/planer som kommunen skal gi idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning til.

Søknader/planer for anleggstyper som krever forhåndsgodkjenning av departementet, skal oversendes departementet for forhåndsgodkjenning. Departementet har to måneders behandlingstid. Det vil si at søknad om forhåndsgodkjenning bør være oversendt departementet innen **15. november 2016**.

6.1.3 Departementets register for idrettsanlegg og spillemiddelsøknader (www.idrettsanlegg.no)

Før det kan søkes om tilskudd til et anlegg, må kommunen registrere anlegget i idrettsanleggsregisteret.

Departementets register for idrettsanlegg og spillemiddelsøknader er grunnleggende for at søknadsordningen skal fungere etter forutsetningene. Anleggsregisteret må derfor holdes oppdatert.

Kommunene har frist til **15. februar 2017** til å oppdatere registeret og melde om utført oppdatering til fylkeskommunen. Veiledning og retningslinjer for oppdatering av registeret legges ut på departementets hjemmesider på www.idrettsanlegg.no.

Departementet orienterer nærmere om den årlige oppdateringen i eget brev til alle kommuner og fylkeskommuner.

Manglende oppdatering kan være grunn for avslag på søknad om spillemidler.

6.1.4 Saksbehandling og prioritering

Kommunene skal ved saksbehandling påse at søknadene er fullstendige og at nødvendige vedlegg foreligger (se pkt. 2.2.8).

Kommunen skal godkjenne kostnadsoverslaget. Kommunens eiendomsavdeling kan gi vurderinger i forbindelse med kostnadsoverslag for bygge- og driftskostnader.

Prosjekter som er så lavt kostnadsberegnet at de ikke vil kunne fullføres innen den oppgitte kostnadsrammen, eller prosjekter som er så kostbare at kostnadene ikke står i rimelig forhold til bruksverdien av anlegget, kan ikke påregnes å bli innøst.

Driftsbudsjettet for store anlegg skal spesifiseres mer enn driftsbudsjettet for mindre, lokale anlegg. For store, kostnadskrevende anlegg må drifts- og likviditetsbudsjett vurderes spesielt nøye.

Dersom kommunen gjennom sin saksbehandling finner at søknaden er tilfredsstillende dokumentert, registreres det i www.idrettsanlegg.no at søknaden er funnet å være i orden. Dersom søknaden ikke er tilfredsstillende dokumentert, skal det registreres at søknaden ikke er funnet å være i orden.

Søknadene prioriteres gjennom politisk fattede vedtak og i samsvar med kommunens plan for idrett og fysisk aktivitet. Det forutsettes at organisasjonene gir sine innspill i planprosessen i forbindelse med kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet og til fylkeskommunens plan for idrett og fysisk aktivitet.

6.1.5 Søknadsgrupper

Kommunen skal sette opp søknadene i to grupper:

- nærmiljøanlegg
- ordinære anlegg

6.1.6 Oversendelse til fylkeskommunen

Oversendelse av søknader skjer ved at kommunene overfører søknader elektronisk til fylkeskommunen innen **15. januar 2017**. I tillegg sender kommunen brev til fylkeskommunen med oversikt over prioritering av alle søknader mottatt i kommunen. Oversendelsesbrevet skal være signert av ordfører eller rådmann. Dersom annen enn ordfører eller rådmann signerer, skal delegeringsvedtak i kommunen dokumenteres i vedlegg til oversendelsesbrevet.

Kommunen har ikke rett til å avslå søknader. Derfor skal alle søknader for søknadsperioden 2017 oversendes til fylkeskommunen, uavhengig av om søknadene er funnet i orden eller ikke. Unntatt er søknader som søker har trukket.

6.1.7 Utbetaling av midler

Utbetaling av tilskudd (delutbetaling og sluttutbetaling) formidles via kommunen, som mottar midlene fra fylkeskommunen. Utbetaling til tilskuddsmottakere skal skje uten ugrunnet opphold.

6.1.8 Attestasjon av ferdig anlegg

Kommunen skal kontrollere og attestere på at anlegget er ferdigstilt i henhold til forhåndsgodkjente planer. Attestasjon gjøres på regnskapsskjemaet, se www.idrettsanlegg.no.

6.1.9 Revisjon

Regnskap skal gjennomgås og kontrolleres av kommunerevisjonen. Kommunen skal påse at revisor får tilgang til endelig godkjent søknad med vedlegg.

6.2 Fylkeskommunal saksbehandling

6.2.1 Saksbehandling av søknader og oversendelse av oversikter til departementet

Fylkeskommunene skal ved saksbehandling påse at søknadene er fullstendige og at nødvendige vedlegg foreligger, se pkt. 2.2.8. Fylkeskommunen skal vurdere kostnadsoverslag og finansieringsplan for anlegget. Driftsbudsjettet for store anlegg skal vurderes mer inngående enn driftsbudsjettet for mindre anlegg. For store, kostnadskrevende anlegg må drifts- og likviditetsbudsjett vurderes spesielt nøye.

Dersom nødvendige vedlegg ikke foreligger, eller om kostnadsoverslag, finansieringsplan eller driftsbudsjett ikke er tilfredsstillende, er søknaden ikke i formell orden, og fylkeskommunen skal avslå søknaden.

Fylkeskommunen skal sette opp oversikt over søknader i to søknadsgrupper:

- nærmiljøanlegg
- ordinære anlegg

Alle søknader, også søknader som ikke er funnet å være i formell orden, skal tas med i oversiktene.

Oversiktene over søknader sendes departementet innen **15. mars 2017**.

Fylkeskommunen godkjenner om senere og ny utbygging av interkommunale anlegg oppfyller vilkårene, jf. pkt. 2.6.3.

6.2.2 Fastsetting av tildelinger til fylkeskommunen

Departementet meddeler fylkeskommunene det beløp som er stillet til disposisjon for hver fylkeskommune, etter at fylkestildelingen er foretatt, med frist normalt innen **1. mai 2017**, jf. pkt. 1.3.1.

6.2.3 Prioritering av søknader og fordeling av spillemidler

Fylkeskommunen foretar prioritering av søknader og fordeling av de spillemidler som er stillet til disposisjon av departementet, jf. fullmakt fra departementet til fylkeskommunene om å foreta fordelingen, se pkt. 1.2.

6.2.4 Overføring av tildelte beløp til fylkeskommunen

Fylkeskommunene har frist til **15. juli 2017** for å sende inn oversikt over fordeling av tildelte midler, inkludert anmodning om utbetaling. Departementet overfører deretter midler til fylkeskommunene.

Midlene settes på egen, rentebærende konto.

6.2.5 Utbetaling til den enkelte tilskuddsmottaker

Fylkeskommunen utbetaler etter anmodning fra tilskuddsmottaker tildelte spillemidler til kommunen. Når det gjelder anlegg som ikke eies av det offentlige, formidler kommunen tilskuddet videre og står ansvarlig overfor fylkeskommunen og departementet for at dette skjer i overensstemmelse med vilkårene for det tildelte tilskudd.

Riksrevisjonen, departementet eller fylkeskommunen kan foreta kontroll, enten ved besøk på stedet og/eller ved å få regnskapene sendt inn.

Det kan foretas delutbetaling når arbeidet er kommet godt i gang og/eller når anlegget nærmer seg slutføring. Delutbetaling kan foretas i samsvar med fylkeskommunens praksis.

Før utbetaling kontrollerer fylkeskommunen at det er stillet godkjent kommunal garanti, når det er krav om slik garanti i det enkelte tilfellet, jf. pkt. 2.2.4.

Fylkeskommunen skal, inntil kontrollert regnskap foreligger, holde tilbake et restbeløp som utgjør minimum 15 % av tilskuddsbeløpet av spillemidlene.

Sluttutbetaling skjer etter kommunal bekreftelse på ferdigstilling og fremleggelse av kontrollert regnskap. Dersom det kontrollerte regnskapet viser at anlegget er blitt rimeligere enn det godkjente kostnadsoverslaget som lå til grunn for tilskuddet, skal tilskuddsbeløpet justeres og restbeløp inndras. Tilskuddsbeløpet skal ikke overstige kontantutgiftene som framgår av regnskapet.

For følgende anleggstyper skal spesiell dokumentasjon foreligge før sluttutbetaling kan skje:

- idrettsgulv (hallgulv): godkjent testrapport
- kunstgressbaner: godkjent testrapport
- friidrettsbaner med fast dekke: godkjent testrapport
- orienteringskart: godkjenning fra Norges Orienteringsforbund
- skitrekk: driftstillatelse fra Taubanetilsynet (Statens jernbanetilsyn)

6.2.6 Inndragning av tildelte spillemidler

Anlegget skal fortrinnsvis realiseres senest i tildelingsåret. Dersom tilskuddsmottakere ikke har anmodet om utbetaling av midler i løpet av ett år etter at tilskudd er tildelt, bør fylkeskommunen kreve en redegjørelse for status for prosjektet.

Midler som ikke er anmodet utbetalt i løpet av **to år** etter tildeling, dvs. fra datoen på tildelingsbrevet, blir inndratt.

Slik inndragning skal foretas av den fylkeskommune som har tildelt tilskuddet. Inndragning kan også iverksettes av departementet, etter at saken er forelagt fylkeskommunen. I helt spesielle tilfeller kan fylkeskommunen gi utsettelse av inndragningen.

Tilskuddsmottaker plikter å levere regnskap, jf. pkt. 5.1. Manglende regnskap er å betrakte som et brudd på vilkårene for å motta tilskudd og vil kunne medføre at tilskuddsmottaker for fremtiden ikke vil være berettiget til å kunne søke om tilskudd til spillemidlene. Fylkeskommunen har avgjørelsesmyndighet i slike saker og inndrar midler som ikke er utbetalt. Utbetalte midler vil fylkeskommunen kunne kreve tilbakebetalt.

6.2.7 Fylkeskommunens innsending av oversikt over tildelinger, utbetalinger og innestående spillemidler

Fylkeskommunen fører oversikt over tildelte og utbetalte beløp, mottatte regnskap, innestående ikke-utbetalte midler m.m.. Tildelinger, utbetalinger, inndragninger og eventuelle tilbakebetalinger skal registreres i idrettsanleggsregisteret.

Innen **1. april 2017** skal fylkeskommunen sende departementet en oversikt som viser status over innestående midler per 31. desember 2016. Denne oversikten skal bekreftes av fylkesrevisjonen. Eget skjema for rapportering sendes fylkeskommunene. Viser oversikten at det er betydelige ikke-utbetalte midler i fylket, kan det få innflytelse på neste års fordeling av midler.

Tilskuddsmottakere som ikke har levert regnskap og redegjørelse for tidligere innvilget og utbetalt tilskudd, skal som hovedregel ikke tildeles nytt tilskudd.

Tilskuddsmottakere som har innestående spillemidler, skal som hovedregel ikke tildeles nytt tilskudd.

6.2.8 Bruk av rentemidler og inndratte midler

Beløp som blir inndratt, settes av fylkeskommunen inn på rentebærende konto og nyttes til idrettsanleggsformål etter nærmere bestemmelse gitt av departementet.

Rentemidler og inndratte midler skal benyttes til idrettsanlegg som oppfyller de formelle krav til å motta spillemidler. Midlene skal først og fremst være tilgjengelige ved behandlingen av klagesaker, enten fylkeskommunen eller departementet imøtekommer klagen. Etter at klagebehandlingen er avsluttet kan midlene benyttes til

- å gå videre på prioriteringslisten fra den ordinære tildelingen
- å gi tilskudd til idrettsanlegg utenom søknadsfristen, f.eks. ved tilleggsbevilgning ved mindre overskridelser

Det er et vilkår at samlet tilskudd av rente-, inndratte og spillemidler ikke overskrider maksimalsatsen til vedkommende anleggstype.

Opptjente renter og inndratte midler i 2016 fordeles primært i 2017.

6.2.9 Departementets register for idrettsanlegg og spillemiddelsøknader (www.idrettsanlegg.no)

Fylkeskommunene oversender en oversikt til departementet innen **15. april 2017** over hvilke kommuner som har gjennomført oppdatering av anleggsregisteret for anlegg i sin kommune, jf. pkt. 6.1.3.

7. KLAGEADGANG

Departementet er klageinstans for vedtak truffet av fylkeskommunene i saker vedrørende søknader om tilskudd i form av spillemidler.

Departementet er også klageinstans for vedtak truffet av kommunene i saker vedrørende søknader om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for anlegg det søkes om tilskudd til.

Forvaltningsloven gir søkere om tilskudd i form av spillemidler og om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning rett til å klage over det vedtak som er truffet av henholdsvis fylkeskommune og kommune, jf. forvaltningsloven § 28 andre ledd.

I fylkeskommunens og kommunens underretning om vedtaket skal det blant annet gis opplysning om klageadgang og klagefrist, jf. forvaltningsloven § 27 tredje ledd.

Når det gjelder vedtak truffet av departementet som førsteinstans med hjemmel i disse bestemmelser, er Kongen i statsråd klageinstans, og i departementets underretning om vedtak skal det gis opplysning om klageadgang og klagefrist.

8. KOMPENSASJON AV MERVERDIAVGIFT VED BYGGING AV IDRETTSANLEGG

Det ble i 2010 opprettet en ny rammestyrte ordning for kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Ordningen er søknadsbasert, og kompensasjon gis innenfor den rammen Stortinget bevilger for det enkelte år. Søkere som oppfyller vilkårene for å motta spillemidler til idrettsanlegg, med unntak av kommuner/fylkeskommuner og kommunale foretak, er omfattet av ordningen. Departementet fastsetter retningslinjene, mens Lotteri- og stiftelsestilsynet har ansvar for forvaltningen av ordningen.

For mer informasjon, se Lotteri- og stiftelsestilsynets nettsider www.lottstift.no.

Under forutsetning av at Stortinget bevilger midler for 2017, vil ordningen med kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg videreføres.

9. AKTUELL INFORMASJON

9.1 Spillemidler til utstyr

Tilskuddsordningen *Spillemidler til utstyr* forvaltes av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Lag og foreninger, inkludert særforbund, tilknyttet NIF kan søke om tilskudd. Utstyr det kan søkes tilskudd til er begrenset til en liste for hver enkelt særidrett og omfatter ikke driftsutstyr eller personlig utstyr.

For mer informasjon om ordningen, se www.idrettsforbundet.no.

9.2 Lovgivning

Søker/anleggseier har selv ansvaret for å følge gjeldende og aktuelle lover og forskrifter mv. i forbindelse med søknad om og tildeling av tilskudd, samt bygging og drift av spillemiddelfinansierte anlegg for idrett og fysisk aktivitet.

Blant gjeldende lover og forskrifter (alle med eventuelle senere endringer) som er eller kan være aktuelle, nevnes:

- lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) av 27.06.2008, nr. 71
- lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) av 16.07.1999, nr. 69
- lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) av 20.06.2008, nr. 42
- lov om jord (jordlova) av 12.05.1995, nr. 23
  - om jordlova opplyses særskilt at § 12 om delingsforbud også gjelder bruksavtaler vedrørende idrettslige formål fordi avtalene går utover 10 år. Slike avtaler forutsetter innhenting av delingssamtykke etter jordlova.
- lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom mv. (konsesjonsloven) av 28.11.2003, nr. 98
- lov om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven) av 05.03.2004, nr. 12
- lov om gjennomføring i norsk rett av hoveddelen i avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) mv. (EØS-loven) av 27.11.1992, nr. 109 (samtidig med EØS-avtalens ikrafttredelse) – kap. 2 om statsstøtte
- lov om egedomsregistrering (matrikkellova) av 17.06.2005 (som erstattet delingsloven med virkning fra 01.01.2010)
- lov om produktkontroll og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976, nr. 79
- forskrift for badeanlegg, bassengbad og badstu m.v. av 13.juni 1996, nr. 592

Denne oversikt over lover og forskrift er ikke uttømmende. Ytterligere informasjon om lover og forskrifter finnes på www.lovdatab.no.

9.3 Publikasjoner

Under følger en oversikt over noen aktuelle publikasjoner fra departementet. Det finnes en oversikt over flere aktuelle publikasjoner på nettsiden www.regjeringen.no/idrettspublikasjoner.

Idrettsfunksjonelle løsninger

"Idrettshaller – Planlegging og bygging", V-0989 – 2016
"Skianlegg – Hopp", V-0983 – 2015
"Anlegg for kampsport – Planlegging, bygging og drift", V-0987 – 2015
"Målbok for idrettsanlegg", V-0976 B - 2015
"Klatreanlegg", V-0974 B - 2015
"Kunstgressboka" V-0975 - 2015
"Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet", V-0798 –2014
"Snøproduksjon og snøpreparering", V-0965 B – 2014
"Universell utforming av idretts- og nærmiljøanlegg", V-0511 B – 2012
"Bygging av sandbaneanlegg", V-0945 B – 2009
"Tilrettelegging av turveier, løyper og stier", V-0939B – 2008
"Skianlegg", V-0688 –2007
"Snowboardpark" V-0938 –2006
"Grusbaneboka", V -0693 – 2004
"Naturgressboka", V-0897 - 2002

9.4 Kontaktinformasjon

Adresse:

Kulturdepartementet
Avdeling for sivilsamfunn og idrett
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

E-post: postmottak@kud.dep.no

Telefon: 22 24 80 64

Publikasjonsbestilling

Offentlige etater/virksomheter kan bestille papirversjoner av aktuelle publikasjoner på følgende måter:

1. Bestilling via e-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
2. Elektronisk bestillingsløsning: www.publikasjoner.dep.no
3. Bestilling via post

Adresse: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Fellestjenesteavdelingen
Postboks 8129 Dep,
0032 Oslo

Dersom en som privatperson eller privat virksomhet ønsker papirversjoner av aktuelle publikasjoner, kan disse bestilles fra Fagbokforlaget.

Nettside: www.fagbokforlaget.no/offpub

E-post: offpub@fagbokforlaget.no

10. AKTUELLE ADRESSER

Oppdatert oversikt finnes på nettsiden www.idrettsanlegg.no

Kulturdepartementet

22 24 80 64

Avdeling for sivilsamfunn og idrett

Postboks 8030 Dep

0030 Oslo

postmottak@kud.dep.no

Adresseliste fylkesidrettskonsulentene per 15. mai 2016:

Østfold fylkeskommune

Regionalutviklingsavdelingen

Postboks 220

1702 Sarpsborg

sentralpost@ostfoldfk.no

Stein Cato Røsnæs 478 24 811
steros1@ostfoldfk.no

Robin Braaten 480 90 228
robbra@ostfoldfk.no

Akershus fylkeskommune

Avdeling for kultur, frivillighet
og folkehelse

Postboks 1200 Sentrum

0107 Oslo

postmottak@afk.no

Torgeir Berg 22 05 56 10
torgeir.berg@afk.no 975 39 391

Torunn Korneliussen 22 05 56 75
torunn.korneliussen@afk.no 413 18 495

Espen Andersen 22 05 56 29
espen.andersen@afk.no 957 34 340

Oslo kommune

Bymiljøetaten

Postboks 636 Løren

0507 Oslo

postmottak@bym.oslo.kommune.no

Rune Fenne 482 11 107
rune.fenne@bym.oslo.kommune.no

Hedmark fylkeskommune

Postboks 4404

Bedriftssenteret

2325 Hamar

postmottak@hedmark.org

Lars Gotaas 62 54 44 32
lars.gotaas@hedmark.org 411 06 913

Kari Nilssen 480 74 327
kari.nilssen@hedmark.org

Oppland fylkeskommune

Regionalenheten
Postboks 988
2626 Lillehammer

Tuva Eiklid 61 28 90 70
tuva.eiklid@oppland.org 992 73 740

Roger Aa Djupvik 61 28 90 00
roger.aa.djupvik@oppland.org

postmottak@oppland.org

Buskerud fylkeskommune

Utviklingsavdelingen
Postboks 3563
3007 Drammen

Stig Kleven 32 80 89 70
stig.kleven@bfk.no 404 65 238

postmottak@bfk.no

Vestfold fylkeskommune

Kultur og idrett
Postboks 2163
3103 Tønsberg

Bård Andresen 33 34 40 96
barda@vfk.no 402 30 003
Rasmus Holst Mjaugeto 33 34 40 86
rasmusa@vfk.no 920 47 065

firmapost@vfk.no

Telemark fylkeskommune

Avdeling for regional utvikling
Postboks 2844
3702 Skien

Therese Surdal Lahus 35 91 74 32
therese.lahus@t-fk.no 992 76 530

Marte Aksnes 35 91 72 79
marte.aksnes@t-fk.no 915 25 278

post@t-fk.no

Aust-Agder fylkeskommune

Fylkesrådmannen
Postboks 788 Stoa
4809 Arendal

Nils André Gundersen 37 01 74 90
nils.andre.gundersen@austagderfk.no 481 17 438

postmottak@austagderfk.no

Vest-Agder fylkeskommune

Regionalavdelingen
Postboks 517 Lund
4605 Kristiansand S

Mats Dahl Aanonsen 38 07 47 02
mats.aanonsen@vaf.no 476 33 750

postmottak@vaf.no

Rogaland fylkeskommune

Kulturavdelingen

Postboks 130

4001 Stavanger

Jostein Kvernes Salvesen 51 51 65 86
jostein.kvernes.salvesen@rogfk.noErik Søndena 51 51 66 97
erik.sondenaa@rogfk.nofirmapost@rogfk.no

Hordaland fylkeskommune

Kultur- og idrettsavdelinga

Postboks 7900

5020 Bergen

Björg Larsen 55 23 91 65
bjorg.larsen@hfk.no 918 40 920Tore Andersen 55 23 92 87
tore.andersen@hfk.no 982 55 249hfk@hfk.no

Sogn og Fjordane fylkeskommune

Kulturavdelinga

Postboks 173

6801 Førde

Atle Skrede 57 82 50 09
atle.skrede@sfj.no 415 30 716postmottak@sentraladm.sjf.no

Møre og Romsdal fylkeskommune

Kulturavdelinga

Fylkeshuset

6404 Molde

Petter Jenset 71 25 89 01
petter.jenset@mr fylke.no 922 34 244Anders Ellingseter 71 25 88 43
anders.ellingseter@mr fylke.no 909 64 795post@mr fylke.no

Sør-Trøndelag fylkeskommune

Enhet for regional utvikling

Postboks 2350 Sluppen

7004 Trondheim

Frank Gjengaar 72 81 45 58
frank.gjengaar@stfk.no 909 77 664Oddveig Bredesen 72 81 48 87
oddveig.bredesen@stfk.no 415 42 249postmottak@stfk.noKaren Meland 72 81 41 76
karen.meland@stfk.no

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Kulturavdelingen

Postboks 2560

7735 Steinkjer

Thor Brandt 74 11 13 89
thor.brandt@ntfk.no 995 42 452Gisle Løseth 74 11 12 57
gisle.loseth@ntfk.no 901 67 748postmottak@ntfk.no

Nordland fylkeskommune
Folkehelse
Fylkeshuset
8048 Bodø

post@nfk.no

Kristin Hunstad 75 65 04 51
kristin.hunstad@nfk.no 915 95 954

Kari Hege Mortensen 75 65 04 59
kari.hege.mortensen@nfk.no 959 24 674

Troms fylkeskommune
Kulturetaten
Postboks 6600
9296 Tromsø

postmottak@tromsfylke.no

Johnni Håndstad 77 78 82 27
johnni.handstad@tromsfylke.no 995 77 390

Vibeke Skinstad 77 78 82 07
vibeke.skinstad@tromsfylke.no

Finnmark fylkeskommune
Kultur- og idrettsavdelinga
Fylkeshuset
9815 Vadsø

postmottak@ffk.no

Emil Agersborg Bjørnå 78 96 32 45
emil.agersborg.bjorna@ffk.no

Rundskriv

VEDLEGG 1

Kommuner og fylkeskommuner

Nr.	Vår ref	Dato
V-0994 B	16/2665	15.06.2016

Orientering om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet til fordeling i 2017

Orienteringen gjelder tilskudd av spillemidler til

- ordinære anlegg for idrett og fysisk aktivitet
- nærmiljøanlegg
- løypetiltak i fjellet og overnattingshytter i fjellet, ved kysten og i lavlandet

Det kan søkes om tilskudd til bygging og/eller rehabilitering av idrettsanlegg som er åpne for allmenn idrettslig virksomhet (idrett og fysisk aktivitet for alle).

Alle bestemmelser om tilskudd av spillemidlene til anlegg for idrett og fysisk aktivitet i 2017 er inntatt i *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2016 (V-0732 B)* og *Føresegner om tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2016 (V-0732 N)*.

Bestemmelsene og annet informasjonsmateriell kan hentes på Kulturdepartementets nettside www.idrettsanlegg.no.

Offentlige etater/virksomheter kan bestille publikasjonene fra Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon, e-post publikasjonsbestilling@dss.dep.no eller på www.publikasjoner.dep.no

For løypetiltak og overnattingshytter i fjellet få informasjon ved henvendelse til Den Norske Turistforening (DNT), e-post info@turistforeningen.no.

For overnattingshytter ved kysten og i lavlandet få informasjon ved henvendelse til Friluftsrådernes Landsforbund (FL), e-post friluft@online.no, Norsk Friluftsliv, e-post post@norskfriluftsliv.no eller DNT.

Søknadsprosedyre og frister

Søknader sendes inn elektronisk via nettstedet www.idrettsanlegg.no. Søknaden blir automatisk sendt til mottaker, som er den kommunen hvor anlegget skal ligge når det gjelder anlegg for idrett og fysisk aktivitet, inkludert nærmiljøanlegg, og DNT når det gjelder løypetiltak i fjellet og overnattingshytter i fjellet, ved kysten og i lavlandet.

For søknadsprosedyre og generell informasjon om spillemidler til

- ordinære anlegg for idrett og fysisk aktivitet og til nærmiljøanlegg, se V-0732 pkt. 1.3, samt kap. 2 og 3.
- løypetiltak i fjellet og overnattingshytter i fjellet, ved kysten og i lavlandet, se V-0732 kap 4.

For krav knyttet til fornyet eller gjentatt søknad, se V-0732 pkt. 2.2.9.

Krav til søker

For oversikt over hvem som kan søke spillemidler og krav til søkerne, se V-0732 pkt. 2.2.1 for ordinære anlegg, pkt. 3.3.1 for nærmiljøanlegg og pkt. 4.2 for løypetiltak i fjellet og overnattingshytter.

Kommunal plan

Anlegg det søkes om tilskudd til, skal inngå i en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet. Dette er ikke et vilkår for løypetiltak i fjellet og overnattingshytter.

Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer – ordinære anlegg og nærmiljøanlegg

Planer det søkes om tilskudd til, må ha gjennomgått en vurdering og være gitt en idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning for å sikre at anlegget ivaretar idrettslige behov og gode idrettsfunksjonelle løsninger. Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning gis av den departementet bemyndiger, i de fleste tilfeller kommunen, eller av departementet.

Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning må foreligge før byggearbeidene igangsettes. Det vises til V-0732 pkt. 2.5.

Krav til driften av anlegget

For krav til drift av og disposisjon over anlegget, se V-0732 pkt. 2.3, 3.2 og 4.9.

Kostnadskrevende anlegg – plan for finansiering og drift av anlegget

Det gjøres oppmerksom på at det stilles særskilte krav dersom andre enn kommuner og fylkeskommuner står som søker på anlegg med store kostnader (investerings- og driftsmessig), jf. V-0732 pkt. 2.2.3 og 2.2.4.

Tilskuddsbeløp

Det vises til V-0732 pkt 2.6, 3.4 og 4.5 for informasjon om mulige tilskuddsbeløp.

Rehabilitering av idrettsanlegg

For informasjon om tilskudd til rehabilitering av anlegg, se V-0732 pkt 2.4. Nærmere informasjon finnes også i publikasjon V-0977B *Rehabilitering/ombygging av eldre idrettsanlegg*.

Regnskapsplikt

Anleggseier plikter å føre regnskap i tråd med de retningslinjer som er fastsatt av departementet, jf. V-0732 kap. 5.

Idrettsanleggsregisteret - årlig oppdatering

Oppdatering av idrettsanleggsregisteret www.idrettsanlegg.no vil være et vilkår for at kommuner skal være berettiget til å søke om spillemidler kommende år.

Nettportalen Gode Idrettsanlegg

Senter for idrettsanlegg og teknologi (SIAT) ved NTNU i Trondheim har med tilskudd fra Kulturdepartementet utviklet en webløsning som inneholder informasjon om ulike anleggstyper, forbildeanlegg, planløsinger og andre aktuelle forhold. Det finnes også veiledning og støttefunksjoner for prosjektering og prosjektgjennomføring. Nettstedet har adresse www.godeidrettsanlegg.no og er åpent for alle.

Med hilsen

Per Kristian Aasmundstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Ole Fredriksen
avdelingsdirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskreven signatur.

Kopi:

Den Norske Turistforening
Det Frivillige Skyttervesen
Friluftsrådenes Landsforbund
Norges Bilsportforbund
Norges Fjellstyresamband
Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Norsk Friluftsliv
Norsk Kennel Klub
Oslofjordens Friluftsråd
Samenes idrettsforbund-Norge/Sámiid Valášhtallan Lihttu-Norga
Samisk Reinkappkjørerforbund/Sámi Heargevuodjin-lihttu

VEDLEGG 2

SÆRLIGE TILSKUDDSSATSER I PRESSOMRÅDER

Følgende kommuner gis tilskudd på 15 % utover ordinært tilskudd til ordinære anlegg.

Østfold:	Fredrikstad, Moss og Sarpsborg
Akershus:	Bærum, Ullensaker, Skedsmo, Lørenskog Oslo
Buskerud:	Drammen
Vestfold:	Sandefjord
Vest-Agder:	Kristiansand
Rogaland:	Sandnes, Stavanger og Sola
Hordaland:	Askøy og Bergen
Sør-Trøndelag:	Trondheim
Nordland:	Bodø
Troms:	Tromsø

De ovennevnte kommunene er aktuelle i tildelingsårene fra og med 2015 til og med 2018.

KRAV TIL VEDTEKTER SOM SKAL FORHÅNSGODKJENNES AV KULTURDEPARTEMENTET

Søkere om tilskudd til idrettsanlegg kan være kommuner, fylkeskommuner, idrettslag/organisasjonsledd i NIF eller sammenslutninger. For sammenslutninger er det et krav om at vedtektene forhåndsgodkjennes av departementet. Sistnevnte gjelder ikke for borettslag og velforeninger ved søknad om tilskudd til nærmiljøanlegg.

For aksjeselskap, allmennaksjeselskap, stiftelser og samvirkeforetak er det utarbeidet egne standardvedtekter, se vedlegg 4-7.

For øvrige sammenslutninger krever departementet at følgende inntas i vedtektene (i helt spesielle tilfeller kan departementet gi dispensasjon fra kravene):

Virksomhet/formål

[*sammenslutningens navn*]s virksomhet/formål er å eie, vedlikeholde og drive _____ anlegg [*navn*] for _____ [*det idrettslige formålet*].
[*sammenslutningens navn*] er uten eget økonomisk formål.

Styremedlemmer

Majoriteten av styrets medlemmer velges av [*navn på kommune mv. idrettslag m.v. og/eller øvrig sammenslutning som kan være søker om tilskudd*].

Anvendelse av overskudd/formue

[*Sammenslutningens navn*]s overskudd skal anvendes for _____ [*det idrettslige formålet*].

Ved oppløsning/avvikling av [*sammenslutningens navn*] skal [*sammenslutningens navn*]s eiendeler tilfalle _____ [*det idrettslige formålet*].

Overdragelse av eierandeler

Overdragelse av [*form for eierandel (andeler mv.)*] i [*sammenslutningens navn*] er betinget av samtykke fra [*sammenslutningens navn*]s styre. [*Sammenslutningens navn*]s styre skal nekte overdragelse av [*eierandelene*] i [*sammenslutningens navn*] dersom det foreligger saklig grunn eller overdragelsen vil medføre brudd på bestemmelser i vedtektene.

Eierskap

Mer enn 50 % av [*form for eierandel (andeler mv.)*] i [*sammenslutningens navn*] skal ved stiftelsen og til enhver tid være eiet av kommuner/fylkeskommuner, idrettslag/organisasjonsledd i NIF og/eller øvrige sammenslutninger som kan være søker om tilskudd.

Vedtektsendringer

Eventuelle vedtektsendringer skal umiddelbart sendes Kulturdepartementet.

VEDTEKTER FOR

*[stiftelsens navn]*¹⁵

1. Navn

Stiftelsens navn er *[stiftelsens navn]*.

2. Formål

Stiftelsen har som formål å *[det idrettslige formålet]*. Stiftelsen er uten eget økonomisk formål.

3. Stiftelseskapital

Stiftelsen er etablert med en grunnkapital på kr *[beløp]*.

4. Styremedlemmer¹⁶

Alternativ 1:

Stiftelsens styre består av *[antall]* medlemmer. Styrets medlemmer velges av *[navn på kommune mv., idrettslag mv. og/eller øvrig sammenslutning som kan være søker om tilskudd]*.

Alternativ 2:

Stiftelsens styre består av fra *[antall]* til *[antall]* medlemmer. Styrets medlemmer velges av *[navn på kommune mv., idrettslag mv. og/eller øvrig sammenslutning som kan være søker om tilskudd]*.

5. Stiftelsens øvrige organer

[Hvis stiftelsen skal ha andre organer enn styret, skal vedtektene angi hvilke organer dette er, hvordan organenes medlemmer skal velges, og hvilken myndighet og hvilke oppgaver disse skal ha.]

6. Anvendelse av overskudd. Utdeling. Avvikling

Stiftelsens overskudd skal anvendes for *[det idrettslige formålet]*. Tilsvarende gjelder ved eventuell utdeling fra stiftelsen.

Ved opphevelse/avvikling av stiftelsen skal stiftelsens eiendeler tilfalle *[det idrettslige formålet]*.

7. Vedtektsendringer

Eventuelle vedtektsendringer skal umiddelbart sendes Kulturdepartementet.

8. Forholdet til stiftelsesloven

Stiftelseslovens regler kommer til anvendelse.

---

¹⁵ Punkt 1, 2, 3, 4 og 5 utgjør minstekrav til vedtektene etter stiftelsesloven § 10.

¹⁶ Vedtektene skal angi antallet medlemmer (alternativ 1) eller laveste og høyeste antall medlemmer (alternativ 2) samt hvordan styret skal velges.

Stiftelsesloven §§ 26 og 27 stiller krav til styrets medlemmer. Kulturdepartementet krever at majoriteten av styremedlemmene velges av idretten og/eller det offentlige. De aktuelle idrettslag/kommuner mv. må navngis.

**VEDTEKTER
FOR**
[aksjeselskapets navn] AS¹⁷

1. Navn

Selskapets navn er [selskapets navn] AS.

2. Forretningskontor

Selskapets forretningskontor er i [kommunens navn].

3. Virksomhet/formål

Selskapets virksomhet/formål er å [det idrettslige formålet/virksomheten]. Selskapet er uten eget økonomisk formål.

4. Aksjekapital – aksjenes pålydende

Selskapets aksjekapital er kr [beløp] fordelt på [antall aksjer] hver pålydende kr[beløp].

5. Styremedlemmer¹⁸

Alternativ 1:

Selskapets styre består av [antall] medlemmer.

[Antall] av styremedlemmene velges av [navn på kommune mv., idrettslag mv. og/eller øvrig sammenslutning som kan være søker om tilskudd] og [antall] av generalforsamlingen.

Alternativ 2:

Selskapets styre består av fra [antall] til [antall] medlemmer.

Inntil halvparten av styremedlemmene velges av [navn på kommune mv., idrettslag mv. og/eller øvrig sammenslutning som kan være søker om tilskudd]. De øvrige styremedlemmene velges av generalforsamlingen.

6. Daglig leder

[Vedtektene skal angi om selskapet skal ha flere daglige ledere eller om styret eller bedriftsforsamlingen skal kunne bestemme at selskapet skal ha flere daglige ledere, samt i så fall om flere daglige ledere skal fungere som kollektivt organ.]

---

¹⁷ Punkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8 utgjør minstekrav til vedtektene etter aksjeloven § 2-2.

¹⁸ Vedtektene skal angi antallet medlemmer (alternativ 1) eller laveste og høyeste antall medlemmer (alternativ 2).

Aksjeloven krever at majoriteten av selskapets styremedlemmer velges av generalforsamlingen.

Kulturdepartementet krever at de øvrige styremedlemmene velges av idretten og/eller det offentlige. De aktuelle idrettslag/kommuner mv. må navngis.

7. Generalforsamling

På den ordinære generalforsamlingen skal følgende saker behandles og avgjøres:

1. godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen
2. andre saker som etter loven eller vedtektene hører inn under generalforsamlingen.

8. Registrering i verdipapirregister

[Vedtektene skal angi om aksjene skal registreres i et verdipapirregister.]

9. Anvendelse av overskudd. Utdeling av utbytte. Avvikling

Eventuelt overskudd skal anvendes for *[det idrettslige formålet]*. Det skal ikke utbetales utbytte fra selskapet.

Ved oppløsning/avvikling av selskapet skal selskapets eiendeler tilfalle *[det idrettslige formålet]*.

10. Overdragelse av aksjer

Overdragelse av aksjer er betinget av samtykke fra selskapets styre. Selskapets styre kan nekte overdragelse av aksjene dersom det foreligger saklig grunn eller overdragelsen vil medføre brudd på bestemmelser i vedtektene.

11. Eierskap

Mer enn 50 % av aksjene i selskapet skal ved stiftelsen og til enhver tid være eiet av kommuner/fylkeskommuner, idrettslag/organisasjonsledd i NIF og/eller øvrige sammenslutninger som kan være søker om tilskudd.

12. Vedtektsendringer

Eventuelle vedtektsendringer skal umiddelbart sendes Kulturdepartementet.

13. Forholdet til den alminnelige aksjelovgivningen

Aksjelovgivningens regler kommer til anvendelse med mindre annet fremgår av vedtektene.

**VEDTEKTER
FOR**
[allmennaksjeselskapets navn] ASA¹⁹

1. Navn

Selskapets navn er *[selskapets navn]* ASA. Selskapet er et allmennaksjeselskap.

2. Forretningskontor

Selskapets forretningskontor er i *[kommunens navn]*.

3. Virksomhet/formål

Selskapets virksomhet/formål er å *[det idrettslige formålet/virksomheten]*. Selskapet er uten eget økonomisk formål.

4. Aksjekapital – aksjenes pålydende – antall aksjer

Selskapets aksjekapital er kr *[beløp]* fordelt på *[antall aksjer]* hver pålydende kr *[beløp]*.

5. Styremedlemmer²⁰

Alternativ 1:

Selskapets styre består av *[antall]* medlemmer.

[Antall] av styremedlemmene velges av [navn på kommune mv., idrettslag mv. og/eller øvrig sammenslutning som kan være søker om tilskudd] og [antall] av generalforsamlingen.

Alternativ 2:

Selskapets styre består av fra *[antall]* til *[antall]* medlemmer.

Inntil halvparten av styremedlemmene velges av *[navn på kommune mv., idrettslag mv. og/eller øvrig sammenslutning som kan være søker om tilskudd]*. De øvrige styremedlemmene *velges* av generalforsamlingen.

6. Daglig leder

[Vedtektene skal angi om selskapet skal ha flere daglige ledere eller om styret eller bedriftsforsamlingen skal kunne bestemme at selskapet skal ha flere daglige ledere, samt i så fall om flere daglige ledere skal fungere som kollektivt organ.]

---

¹⁹ Punkt 1, 2, 3, 4, 5, 6 og 7 utgjør minstekrav til vedtektene etter allmennaksjeloven § 2-2.

²⁰ Vedtektene skal angi antallet medlemmer (alternativ 1) eller laveste og høyeste antall medlemmer (alternativ 2).

Allmennaksjeloven krever at majoriteten av selskapets styremedlemmer velges av generalforsamlingen. Kulturdepartementet krever at de øvrige styremedlemmer velges av idretten/det offentlige. De aktuelle idrettslag/kommuner mv. må navngis.

7. Generalforsamling

På den ordinære generalforsamlingen skal følgende saker behandles og avgjøres:

1. godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen
2. andre saker som etter loven eller vedtektene hører inn under generalforsamlingen.

8. Anvendelse av overskudd. Utdeling av utbytte. Avvikling

Eventuelt overskudd skal anvendes for *[det idrettslige formålet]*. Det skal ikke utbetales utbytte fra selskapet.

Ved oppløsning/avvikling av selskapet skal selskapets eiendeler tilfalle *[det idrettslige formålet]*.

9. Overdragelse av aksjer

Overdragelse av aksjer er betinget av samtykke fra selskapets styre. Selskapets styre kan nekte overdragelse av aksjene dersom det foreligger saklig grunn eller overdragelsen vil medføre brudd på bestemmelser i vedtektene.

10. Eierskap

Mer enn 50 % av aksjene i selskapet skal ved stiftelsen og til enhver tid være eiet av kommuner/fylkeskommuner, idrettslag/organisasjonsledd i NIF og/eller øvrige sammenslutninger som kan være søker om spillemidler.

11. Vedtektsendringer

Eventuelle vedtektsendringer skal umiddelbart sendes Kulturdepartementet.

12. Forholdet til den alminnelige aksjelovgivningen

Aksjelovgivningens kommer til anvendelse med mindre annet fremgår av vedtektene.

VEDTEKTER FOR

[*samvirkeforetakets navn*]

For samvirkeforetak krever departementet at følgende inntas i vedtektene (i helt spesielle tilfeller kan departementet gi dispensasjon fra kravene):

1. Navn

Foretakets navn er [*foretakets navn*].

2. Forretningskontor

Foretakets forretningskontor er i [*kommunens navn*].

3. Virksomhet/formål

Foretaket har som virksomhet/formål [*den/det idrettslige virksomheten/formålet*]. Foretaket har ikke til formål å gi medlemmene økonomisk gevinst.

4. Andelsinnskudd. Medlemskontingent

Medlemmene skal yte andelsinnskudd.

Hvert andelsinnskudd er på kr [*beløp*]. Andelsinnskuddene skal ikke forrentes. Ved utmelding skal andelsinnskuddene [*ikke*] tilbakebetales.

Medlemmene skal[*ikke*] betale kontingent.

5. Styremedlemmer

Foretakets styre skal bestå av fra [*antall*] til [*antall*] personer.

Årsmøtet velger majoriteten av styrets medlemmer. Resten velges av [*navn på kommune mv., idrettslag og/eller øvrig sammenslutning som kan være søker om spillemidler*].

Foretaket skal ha en valgkomité som skal foreslå kandidater til styret. I valgkomiteen skal [*navn på kommune mv., idrettslag mv. og/eller øvrig sammenslutning som kan være søker om tilskudd*] ha flertall. Komiteen skal for øvrig bestå av medlemmer i foretaket.

6. Årsmøte

På det ordinære årsmøtet skal følgende saker behandles og avgjøres:

1. godkjenning av årsregnskap og årsberetning
2. valg av styremedlemmer
3. valg av medlemmer til valgkomiteen
4. andre saker som etter loven eller vedtektene hører inn under årsmøtet.

7. Anvendelse av overskudd. Utdeling. Oppløsning

Foretakets overskudd skal i sin helhet anvendes for [*det idrettslige formålet*]. Det kan ikke foretas utdelinger fra foretaket til annet enn [*det idrettslige formålet*].

Ved oppløsning av foretaket skal foretakets formue dekke foretakets økonomiske forpliktelser. [*Dernest skal andelsinnskuddene tilbakebetales til medlemmene, dersom medlemmene har krav på tilbakebetaling av innskuddene ved utmelding, jf. punkt 4 ovenfor.*] En eventuell restformue skal tilfalle [*det idrettslige formålet*].

8. Medlemskap i foretaket

Erverv og opphør av medlemskap skjer normalt ved innmelding og utmelding. Innmelding, samt overdragelse av medlemskap er betinget av samtykke fra foretakets styre. Styret skal nekte overdragelse av medlemskap dersom det foreligger saklig grunn eller overdragelsen vil medføre brudd på bestemmelsene i vedtektene.

9. Eierskap

Mer enn 50 % av den samlede andelskapitalen skal til enhver tid innehas av kommuner/fylkeskommuner, idrettslag/organisasjonsledd i NIF og/eller øvrige sammenslutninger som kan være søker om tilskudd.

10. Vedtektsendringer²¹

Eventuelle vedtektsendringer skal umiddelbart sendes Kulturdepartementet.

11. Forholdet til samvirkelova²²

Samvirkelovas regler kommer til anvendelse.

---

²¹ Vedtektene kan endres etter bestemmelsene i samvirkelova § 54.

²² Foretaket omfattes av lov 29. juni 2007 nr. 81 om samvirkeforetak (samvirkelova). Lovens bestemmelser gjelder fullt ut med mindre de er lovlig fraveket i vedtektene her.

**AVTALEPUNKTER
FOR
INTERKOMMUNALE AVTALER
OM
INVESTERING I OG DRIFT AV
STØRRE INTERKOMMUNALE IDRETTSANLEGG**

Ifølge pkt. 2.6.3 kan det søkes om ekstra tilskudd på inntil 30 % av ordinær tilskuddssats til større interkommunale idrettsanlegg, forutsatt blant annet at det er inngått bindende skriftlig avtale mellom to eller flere kommuner vedrørende investering og drift.

I slike interkommunale avtaler, som skal dokumenteres, skal dette fremkomme, eksempelvis oppstilt som følger:

Bidragsplikt for deltakerne – investeringer

Hver av de deltagende kommuner plikter å bidra med anleggsinvestering (minimum 5 % av godkjent kostnad) som utgjør for den enkelte kommune følgende:

- Kommune a - kr ...
- Kommune b - kr ...
- ...[Evt. flere]

Bidragene skal dokumenteres før tildeling og utbetaling av tilskudd.

Driftstilskudd

Hver av de deltagende kommuner plikter årlig å yte tilskudd i minimum 20 år til driften av anlegget, og eventuelt inngå særskilt skriftlig driftsavtale på minimum 20 år. Tilskuddene fra hver av kommunene skal være i samsvar med de enkelte kommunenes bidrag til anleggsinvesteringer.

V-0914 B

Departementet ber om at det redegjøres for følgende punkter vedrørende arkitektur og estetikk ved søknad om forhåndsgodkjennelse av idrettsanlegg

Arkitektur - styring:

- er det utarbeidet arkitektoniske mål for prosjektet?
- er arkitekt, landskapsarkitekt og/eller interiørarkitekt engasjert?
- er det utarbeidet oppfølgingssystem for arkitektur-målene?

Estetikk og arkitektur:

- er anleggets arkitektur i harmoni med omgivelsene og tilpasset stedets byggeskikk?
- er bygget plassert i en overordnet planmessig sammenheng?
- utgjør anlegget og de tilgrensende uteområder en funksjonell enhet?

Materialvalg:

- er livsløpsanalyser lagt til grunn for valg av materialer?
- er materialbruken i samsvar med lokale byggetradisjoner?

Areal:

- er det utarbeidet bygge- og romprogram?
- er det satt krav til brutto-/nettofaktor?
- er det lagt opp til sambruk eller andre fleksible løsninger?

DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

V-0915 B

Departementet ber om at det redegjøres for følgende punkter vedrørende miljøforhold ved søknad om forhåndsgodkjennelse av idrettsanlegg

Miljøstyring:

- er det utarbeidet miljømål for prosjektet?
- er det utarbeidet konkrete tiltak på miljøsidan?
- er det utarbeidet oppfølgingssystem for miljømålene?

Materialvalg:

- er livsløpsanalyser eller analyse av miljøpåvirkning lagt til grunn for valg av materialer?
- er GRIP veilederen, miljøriktig prosjektering eller andre tilsvarende veiledere lagt til grunn for planleggingen?
- er det stilt krav om miljødeklarasjon for materialene/produktene?

Energi:

- varmekilder, er det fornybar energi?
- energifleksibilitet og effektivitet, er det benyttet vannbåren varme?
- er sentral driftskontroll tenkt etablert?
- er det tenkt benyttet økt isolasjon i forhold til forskriftene?

Avfall:

- ved ombygging; er det stilt krav om miljøsanering?
- er det stilt krav til leverandører om avfallsreduksjoner?
- er det lagt opp til kildesortering og gjenvinning på byggeplassen?
- er det laget en avfallsplan for byggefasen?

Transport:

- er det god kollektiv transport til anlegget?
- er det lagt sykkelsti eller gangsti til anlegget?

Naturinnngrep:

- er det engasjert landskapsarkitekt?
- vil anlegget påvirke miljøet/omgivelsene eller grunnvannet?
- er hensynet til biologisk mangfold ivaretatt?

Publikasjonen V-0915 B finnes på Internett, se www.regjeringen.no/idrettspublikasjoner, eller den kan fås ved henvendelse til Kulturdepartementet.

Departementet ber om at det for spesielle anlegg medfølger følgende vedlegg i forbindelse med søknad om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning

Golfanlegg

I tillegg til generelle bilag må søknader for golfanlegg inneholde

- baneplan 1:2000
- typisk tverrprofil av green og utslagsområdet
- beskrivelse av vanningsanlegg
- bekreftelse på at anlegget har vært vurdert i forhold til sikkerhetsveileder utarbeidet av Norges Golf forbund

Idrettsbaner

I tillegg til generelle bilag må søknader for fotball-, friidretts-, tennis-, skøytebaner m.m. inneholde

- baneplan i målestokk 1:500 som viser merking, radier og overhøyde/fall. Planer for anlegg med faste dekker skal være i målestokk 1:200, og det må angis nøyaktig begrensning av det faste dekket.
- dreneringsplan i målestokk 1:500 som viser suge-, samle- og overvannsledninger samt avskjæringsgrøfter, kummer og sluk
- snitt/tverrprofiler som viser eksisterende grunnforhold og den planlagte oppbygging av banen, med tykkelse og korngradering på ulike lag i oppbygging av banen
- dokumentasjon for undervarmeanlegg med plan som viser plassering av varmesentral, rørføringer og oppbygging av bane. Det skal redegjøres for valg av energikilde.

Idrettshaller

I tillegg til generelle bilag må søknader for idrettshaller inneholde

- spesifikasjon av type gulvbelegg i hallen
  - lysberegning i hallen (luxverdi, jevnhet o.l.)
  - kopi av "Standard konkurransegrunnlag" for den valgte gulvløsning
-

Kunstisanlegg

I tillegg til generelle bilag må søknader for kunstisanlegg inneholde beskrivelse med dimensjonering av kjøleanlegg som ivaretar aktuelle klimatiske forhold. Valg av kjølemedier skal angis.

Det skal foreligge tegninger som viser

- plassering av kjøleanlegg
- baneplan som viser komplette rørføringer
- prinsipp for oppbygging av banen

Lysanlegg

Lysanlegg skal utformes i henhold til NS-EN 12193. Det må foreligge forhåndsgodkjenning for selve hovedanlegget for at det skal kunne gis støtte til lysanlegg. Lyspunktene/lysmastene må plasseres på plan i samme målestokk som det kreves for hovedanlegget.

Videre må det gis opplysninger om

- lys (lux)
- jevnhet
- lyspunkthøyde
- valg av type lyskilde
- nødlysanlegg (for hoppbakker)

Orienteringskart

Orienteringskart skal følge Norges Orienteringsforbunds kartnormer. I stedet for idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning, skal det foreligge en terrengfordelingsbekreftelse fra den o-krets kartet ligger i, og kontrollør skal være oppnevnt. Skjema som benyttes i forbindelse med anmeldelse av kartarbeid, som skal foreligge i godkjent form fra aktuell krets, finnes på Norges Orienteringsforbunds nettsider.

For kontroll i forbindelse med sluttutbetaling av spillemidler, se pkt. 6.2.5.

Skianlegg

Alpinbakker

I tillegg til generelle bilag må søknader inneholde

- kart i målestokk 1:1000/1:5000 og ekvidistanse 1 m, med markering av anleggsområdene og opplysninger om hvilke arbeider som skal gjøres
- lengdeprofil med påførte opplysninger om minste, største og gjennomsnittlige helling

Hoppbakker

I tillegg til generelle bilag må søknader inneholde

- plantegning i målestokk 1:200 eller annen relevant målestokk hvor alle tekniske data er påført i egen oppstilling. Planene skal, foruten selve bakken, også vise dommertribune, måletrapp, løpertrapp, trenertribune og eventuelt skitrekk/heis.
  - lengdeprofil i målestokk 1:200 som viser både eksisterende terreng og bakkeprofil. Her må også dommertribunene og trenertribunene inntegnes.
-

Langrennsanlegg

I tillegg til generelle bilag må søknader inneholde

- plan i målestokk 1:5000 som viser løyper med markering av anleggsområdene og opplysninger om hvilke arbeider som skal gjøres
- lengdeprofil av løyper som vises i hensiktsmessig målestokk 1:20000 for lengde og 1:2000 for høyde
- angivelse av største sammenhengende stigning, forskjell mellom høyeste og laveste punkt i løypa og samlet stigning (totalt)
- plan for skistadion i målestokk 1:1000
- angivelse av opplysninger om løypebredder med typiske snitt i målestokk 1:50

Skiheiser/skitrekk

I tillegg til generelle bilag må søknader inneholde

- teknisk godkjente planer for selve bakkeanlegget
- trekk/heistrasé inntegnet på planene for anlegget
- lengdeprofil av traseen

Konsesjon fra fylkesmannen skal foreligge ved søknad om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av skiheis/skitrekk.

Skytehaller/anlegg

I tillegg til generelle bilag må søknader inneholde

- lysberegning (luxverdi for skive-, standplass- og allmennbelysning)
- ventilasjonsanlegg med plassering av inn- og utblåsningsventiler og antall luftskiftninger

Forhåndsgodkjenning fra politimyndighet må foreligge.

Stall

Forhåndsuttalelse fra Mattilsynet må foreligge.

Svømmehaller

I tillegg til generelle bilag må søknader inneholde

- lysberegning i hallen (luxverdi, jevnhet og plassering)
  - akustikkberegninger for hallen
-

Departementet anbefaler at følgende punkter vedrørende estetikk og miljø vurderes ved bygging/rehabilitering av anlegg

Estetiske kvaliteter

Ved idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av idrettsanlegg bør det framgå at estetiske forhold er grundig vurdert for en best mulig tilpasning av anlegget, både i seg selv og i forhold til omgivelsene. Det anbefales derfor å engasjere arkitekt og andre rådgivere ved større anlegg/bygg.

Redegjørelsen kan være basert på departementets skriv V-0914B og V-0915B (se vedlegg 9 og 10).

Det er ønskelig med en funksjonell arealdisponering der bygg, idrettsbaner, atkomstforhold, veier, parkering og grøntanlegg/beplantning inngår i en god og samlende helhet. Anleggene bør i tilstrekkelig grad ta hensyn til omgivelsene, både når det gjelder innpassing i natur- og kulturlandskap og samspill med eksisterende bebyggelse i området rundt. Det er derfor viktig at eventuelle inngrep i naturen blir skånsomt utført, og at anlegget/bygget avsluttes mot terrenget på en god måte. Anleggene bør ha nok areal til vegetasjon og beplantning og til buffersoner mot naboer. Det er viktig å ha et bevisst forhold til stedets egenart i forhold til bygningsstruktur, takformer, farger m.m. i omkringliggende bebyggelse.

Visuelle kvaliteter

Det bør være en god komposisjon av volumer, flater og materialer. For større idrettsbygg og -anlegg blir formmessig artikkelasjon særlig viktig. Dette kan løses på flere måter:

- oppdeling av volumer, sprang i flater, fargesetting
- konstruktiv og formmessig dristighet
- særlig omsorg i utforming av viktige partier, som inngangsparti

Tilbygg

Ved tilbygg til eksisterende hus blir det viktig å forholde seg til byggets opprinnelige karakter, vurdere hvilke estetiske elementer som bør beholdes og hva som bør/kan endres.

Arealfordeling

Gode romløsninger og forbindelseslinjer mellom rom: Publikumsarealer, som inngangsparti og vestibyle, bør gis særlig omtanke i utformingen. Tilrettelegging for sosial kontakt.

Gjennomtenkt arealbruk

Tilrettelegging for fleksibel bruk og tilpasningsmuligheter ved fremtidige endringer. Høy grad av arealeffektivitet vil bidra til redusert ressursforbruk i så vel bygge- som driftsfasen. Høy grad av arealfleksibilitet vil legge til rette for så vel fleksibel bruk som fremtidige endringer.

Vurdering av miljømessige kvaliteter i anlegget

Ved plassering på tomt bør følgende *miljøforhold* vurderes:

- om lokalklima og vind vil påvirke energiforbruket
- om anlegget vil bli påvirket fra lokal luftforurensning eller støy
- om anlegget vil påvirke med lokal forurensning eller støy
- om anlegget vil bli påvirket av radon og grunnforurensninger
- om anleggets plassering vil bidra til økt biltrafikk fordi det ligger langt fra kollektivtransport

Materialbruk bør vurderes ut fra funksjonelle og estetiske hensyn, og ut fra FDVU-kostnader (holdbarhet over tid). Bygningsmaterialer bør være bestandige og miljøvennlige for å sikre et godt inneklima.

Bruk av Svanemerkede byggevarer eller byggevarer som tilfredsstillende slike krav, bør prioriteres.

Energi

Energibruken bør vurderes ut fra både energifleksibilitet og energieffektivitet. De valgte energiløsningene bør i størst mulig grad være basert på fornybare energikilder.

Bruk av vannbåren varme er et viktig bidrag til høy energifleksibilitet ved at lokale fornybare energikilder kan brukes til å varme vannet som sirkulerer i systemet. Bruk av varmpumper er et viktig bidrag til god energieffektivitet og god driftsøkonomi i idrettsanlegg. Beregninger av bygningers energibehov og varmetapstall skal utføres i samsvar med NS 3031 "Beregning av bygningers energidata – Metode og data" (TEK10 § 14-1 (2))

Avfall

Avfallsmengdene reduseres mest effektivt gjennom prosjektering og en bevisst holdning til avfallet fra bygging av nye idrettsanlegg. Tilsvarende holdning til avfallsprodukter er nødvendig ved rehabilitering eller riving av eldre anlegg.

Det bør foreligge en avfallsplan for både byggefasen og driftsfasen ved bygging av nye idrettsanlegg, samt krav om avfallsminimerende tiltak i byggeperioden. Det skal foreligge både miljøsanerings- og avfallsminimerende tiltak i byggeperioden.

Vannbesparende armaturer sparer både energi og vann.

For regelverk og informasjon vedrørende miljø, se www.miljostatus.no.

Definisjoner av turveier, turløyper og turstier

Med ryddebredde menes samlet bredde: bruksbredde + kanter. Det kan ytes tilskudd til lysanlegg for turveier og turløyper.

Turveier		Turløype (ski)		Turstier
- Flerfunksjonelle traseer med høy utnyttelsesgrad - For ferdsel til fots, på ski, med sykkel, barnevogn eller rullestol - Stor grad av opparbeiding, god fremkommelighet - Må tåle kjøring av vedlikeholdsmaskiner - Skal ha fast og jevnt toppdekke - For helårsbruk - Krav til universell utforming (dekke og stigningsgrad)		- Beregnet for helårsbruk - Ryddet og merket - Godt fremkommelig for turgåere på ski, løypemaskiner og nødvendig vedlikeholdsutstyr - Større grad av oppbygging av grunnen (god bæreevne) enn en tursli - Jevnt toppdekke - Solid og godt drenert underbygging, normalt grøftet og har stikkrenner - Universell utforming så langt det er mulig - Ikke tilrettelagt for trening eller konkurranser		- Traseer primært for ferdsel til fots - Ryddet, merket og med begrenset grad av opparbeiding - Som oftest kyttet til natur- og friluftsområder - Bedre fremkommelighet enn en vanlig sti - Overvann er ledet bort - Det er bygd klopper/mindre bruer og kavler - Normalt ingen belysning - Ved skiløype må grunnen bearbeides
Lys	Bør være belysning	Bør være belysning		Kan være, men normalt ikke belysning
Anbefalt bredde	Asfalt: ryddebredde 4-5 m, bruksbredde 2,5 - 3 m. Skiløype: min 4 m, helst 5 - 6 m (plass til preparering)	Ryddebredde 6 - 8 m, bruksbredde 3 - 4 m.		Ryddebredde 2 m, bruksbredde 1 - 1,5 m
Min. lengde	2 km, se også pkt. 2.6.5	2 km, se også pkt. 2.6.5		2 km, se også pkt. 2.6.5
Min. kostnad	Kr 150 000	Kr 150 000		Kr 150 000
Skriftlig avtale	30 år	30 år		30 år

Nærmiljøanlegg		Turstier	
Lys	Bør være belysning	Kan være, men normalt ikke belysning	
Anbefalt bredde	Ryddebredde 3-4 m, bruksbredde 2 m	Ryddebredde 2 m, bruksbredde 1-1,5 m	
Min. lengde	500 m	500 m	
Min. kostnad	Kr 50 000	Kr 50 000	
Skriftlig avtale	20 år	20 år	

Anleggspolitisk program

Spillemidler til idrettsanlegg

Det settes hvert år av midler til idrettsanlegg i kommunene i forbindelse med den årlige hovedfordelingen av spillemidler, jf. post 1.1 på hovedfordelingen. I tillegg settes det av noe midler til anlegg på post 1.2 på hovedfordelingen. Disse midlene fordeles innenfor ordningen "Anleggspolitisk program".

Anleggspolitisk program

Anleggspolitisk program ble innført i 2003. De første to programmene strakk seg over fire år hver, 2003-2006 og 2007-2010. Ordningen ble videreført ett år av gangen i 2011, 2012 og 2013. Per i dag er programmet inne i en ny fireårsperiode for årene 2014-2017.

Programmet er fra og med 2014 innrettet mot anlegg som det er ønskelig å prioritere ut fra anleggspolitiske vurderinger.

Tidligere har anleggspolitisk program også omfattet midler til anlegg i pressområder og midler til utstyr. Fra 2013 ble tilskudd til utstyr en egen post på hovedfordelingen. Tilskudd til anlegg i pressområder er fra 2014 lagt inn i hovedfordelingens post 1.1.

Søknadsprosess

Midlene fra anleggspolitisk program, også kalt programsatsingsmidler, fordeles på ulike anleggstyper. Disse velges i samråd med Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF).

Etter at anleggstyper er valgt, innkaller Kulturdepartementet aktuelle særforbund til møter for å kartlegge prosjekter som er aktuelle for programsatsingsmidler. Anleggseier sender deretter en søknad til departementet sammen med en anbefaling fra aktuelt særforbund. Innkomne søknader behandles administrativt før disse forelegges politisk ledelse til beslutning.

Perioden 2014-2017

Målet for anleggspolitisk program i perioden 2014-2017 er å avsette midler i størrelsesorden 160 mill. kroner. Det er foreløpig satt av 40 mill. kroner i 2014, 40 mill. kroner i 2015 og 40 mill. kroner i 2016.

I samråd med og etter innstilling fra NIF er det besluttet at følgende anleggstyper skal kunne få midler gjennom anleggspolitisk program 2014-2017:

- større helårs skianlegg – primært asfaltering av rulleskiløyper – totalt 28 mill. kroner
- kampsportanlegg – totalt 20 mill. kroner
- turnanlegg – basishaller med fast utstyr, groper etc. – totalt 20 mill. kroner
- svømmeanlegg – idrettsbasseng 25 meter – totalt 40 mill. kroner
- isanlegg – totalt 12 mill. kroner
- pott på 40 mill. kroner til anlegg for andre idretter (innstilles fra NIF)

NIF har innstilt følgende på 20 mill. kroner av de 40 mill. kronene til anlegg knyttet til følgende særforbund:

- Norges Cykleforbund – 6 mill. kroner
- Norges Bedriftidrettsforbund – 6 mill. kroner
- Norges Skøyteforbund – 6 mill. kroner
- Norges Tennisforbund – 1 mill. kroner
- Norges Klatreforbund – 1 mill. kroner

NIF kommer i løpet av 2016 med en innstilling på de resterende 20 mill. kronene.

Utgitt av:
Kulturdepartementet
Avdeling for sivilsamfunn og idrett

Offentlige institusjoner kan bestille flere eksemplarer fra:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Internett: www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefon: 222 40 000

Publikasjonskode: V-0732 B
Trykk: Departementenes sikkerhets-
og serviceorganisasjon - 06/2016 - 1200